

Attieksmes

Attieksmju novērtēšana un attīstīšana

Attieksmes

Attieksmju novērtēšana un attīstīšana

David Batty

Studenta rokasgrāmata

5.labojums

Attieksmes

Attieksmju novērtēšana un attīstīšana

Studenta rokasgrāmata

5.labojumam

Autors David Batty

Rakstu vietas, kas tiek lietotas šajā kursā, ir no sekojošām Bībeles versijām.

Panti, kas atzīmēti ar GNB ir no Labās Vēsts Bībeles (Good News Bible), Vecā Derība: autortiesības 1976., Amerikas Bībeles biedrība (American Bible Society). Jaunā Derība: autortiesības 1966., 1971., 1976., Amerikas Bībeles biedrība (American Bible Society). Lietots ar atļauju.

Panti, kas atzīmēti ar NIV ir no Svētās Bībeles jaunās internacionālās versijas (the Holy Bible New International Version®), autortiesības © 1973., 1978., 1984. Biblica. Lietots ar atļauju no Zondervan. Visas tiesības aizsargātas. Zīmols „NIV” un „New International Version” (Jaunā internacionālā versija) ir reģistrēti Savienoto valstu Biblica patenti un zīmolu ofisā. Jebkura zīmola izmantošana prasā Biblica atļauju.

Panti, kas atzīmēti ar NLB ir no Svētās Bībeles, Jaunās dzīves versijas (the Holy Bible, New Life Version). Autortiesības © 1969., 1976., 1978., 1983., 1986., Christian Literature International, PO Box 777, Canby, Oregon 97013. Lietots ar atļauju.

Panti, kas atzīmēti ar NLT ir no Svētās Bībeles, Jaunās dzīvošanas tulkojuma (the Holy Bible, New Living Translation), autortiesības 1996, 2004. Lietots ar atļauju no Tyndale House Publishers, Inc., Wheaton, Illinois 60189. Visas tiesības aizsargātas.

Panti, kas atzīmēti ar Phillips NT vai PNT ir no *Jaunās Derības modernā angļu valodā* (The New Testament in Modern English), revidētā labojuma, ko veica J. B. Phillips, autortiesības 1958., 1960., 1972., J. B. Phillips. Publicēja Macmillan Co., NY. NY. Lietots ar atļauju.

Panti, kas atzīmēti ar TLB ir no Dzīvās Bībeles (The Living Bible), autortiesības 1971., Tyndale House Publishers, Vītona, Ilinoisa. Lietots ar atļauju.

Autortiesības © 2019, Teen Challenge USA.

Šis kurss oriģināli tika publicēts angļu valodā ar nosaukumu - *Attitudes, 5th edition (Attieksmes, 5.labojumam)*.

Šie materiāli var tikt pavairoti un izplatīti lietošanai organizācijā “Teen Challenge”, līdzīgās programmās, vietējās draudzēs, skolās un citās organizācijās un pie individuālām personām. Šie materiāli var tikt arī lejuplādēti no interneta mājaslapas: www.iTeenChallenge.org Tiem, kuri vēlas publicēt un pārdot šos materiālus, jāiegūst rakstiska atļauja no Global Teen Challenge.

Šis kurss ir daļa no Grupu studijām jaunai dzīvei, kas izstrādātas lietošanai draudzēs, skolās, cietumu kalpošanās, “Teen Challenge” un līdzīgās kalpošanās, kas strādā ar jauniem kristiešiem. Šim kursam ir pieejami - Skolotāja rokasgrāmata, Studenta rokasgrāmata, Studiju ceļvedis, Pārbaudes darbs un Sertifikāts. Ja nepieciešams vairāk informācijas par šiem kursiem, sazinieties:

Global Teen Challenge

PO Box 511

Columbus, GA, 31902 USA

Email: gtc@globaltc.org

Web: www.globaltc.org and www.iTeenChallenge.org

Teen Challenge Latvija

J.Asara iela 8, Jelgava, LV-3001, Latvija

Phone : +37129726559

Web: www.teenchallenge.lv

Facebook: Teen Challenge Latvija

Pēdējais revidēšanas datums 02-2021

Saturs

1.nodaļa. Attieksmes jauna kristieša dzīvē	4
A. Kas ir attieksmes?	4
B. Kā es lietoju attieksmes?	5
C. Kā es iegūstu attieksmes?	5
D. Kā es parādu savas attieksmes?	6
2.nodaļa. Jaunu attieksmju veidošanas process	7
A. Kādās manas dzīves jomās man vajag attīstīt jaunas attieksmes?	7
B. Kur man vajadzētu sākt, attīstot jaunas attieksmes?	8
C. Kādas metodes man palīdzēs attīstīt jaunas attieksmes?	10
3.nodaļa. Kādam jābūt pareizai attieksmei, kad tu tiec labots vai kritizēts	14
A. Kādēļ cilvēki mani baksta?	14
B. Kādam jābūt bībeliskai attieksmei, kad tu tiec labots vai kritizēts?	14
C. Kāds ir ieguvums, lietojot bībelisku attieksmi tad, kad es tieku labots vai kritizēts?	23
D. Kādas ir problēmas, kas saistītas ar šo attieksmi?	23
Tabula: Kādam jābūt bībeliskai attieksmei, kad esmu ticis labots vai kritizēts	26-27
E. Kā man sākt attīstīt šo attieksmi?	28
4.nodaļa. Pareizā attieksme, kādam jābūt, kad labo kādu citu	29
A. Kuru man vajadzētu labot?	29
B. Kādam jābūt bībeliskai attieksmei, labojot citus?	30
C. Kā man vajadzētu citus labot?	32
D. Kādi ir daži padomi citu labošanā?	37
E. Kādi ir bībeliskie ierobežojumi labojot citus?	39

1.nodaļa

Attieksmes jauna kristieša dzīvē

Attieksmes ir kā sāls. Ēdiens, kurā ir sāls pietiekamā daudzumā, garšo lieliski. Tu teiksi: "Šis steiks garšo lieliski!" Vai tu esi dzirdējis, kad kāds teiktu: "Šī sāls steakā tiešām garšo lieliski"? Kad sāls tiek pareizi lietota, tā nepievērš uzmanību sev. Bet tās ietekme ir skaidra, īpaši, ja salīdzina sālītu ēdienu ar nesālītu.

Mūsu attieksmēm ir liela ietekme uz mūsu dzīvēm. Mēs, varbūt, ikdienā apzināti neanalizējam savas attieksmes, bet to ietekme ir skaidri redzama. Mūsu runasveids un mūsu rīcība atklāj mūsu attieksmes.

Jaunajam kristietim, kurš grib garīgi pieaugt, vajadzēs norvērtēt savas attieksmes. Cik bībeliskas ir manas attieksmes? Kuras būtu jāmaina? Kādas attieksmes ir pašas svarīgākās jauna kristieša dzīvē? Kā es varu sākt mainīt savas attieksmes?

Uz šiem jautājumiem nav vienkāršas atbildes, bet Bībelē ir dažas skaidras mācības par mūsu domām un attieksmēm. Dievs mums dod dažus ļoti vienkāršus padomus par to, kā attieksmes un domas pastāvīgi jāmaina uz labu.

Efeziešiem 4:23 (tulkojums no New Living Translation)

Ir jābūt garīgai jūsu domu un attieksmju atjaunošanai.

Mūsu galvenais mērķis šim kursam ir veidot pamatu jaunām attieksmēm. Process, kurā attīstām tādas attieksmes kā Kristus, turpināsies līdz mūsu nāvei. Šajā kursā mēs vienkārši gribam iesākt šo procesu.

A. Kas ir attieksmes?

“Attieksme!” Tas ir parasts vārds, bet daudziem cilvēkiem būtu grūti izskaidrot tā nozīmi. Psihologs varētu dot ļoti sarežģītu definīciju. Bet šeit būs dažas definīcijas, kas palīdzēs izskaidrot šo vārdu.

1. Domāšanas modelis
2. Uzskati
3. Veids, kā tu domā
4. Domāšanas ieradumi
5. Redzespunkts (viedoklis)
6. Domas, ko esmu iemācījies
7. Prāta stāvoklis attiecībā uz faktiem vai sabiedrisko stāvokli
(*Webster's Seventh New Collegiate vārdnīca*)

Iespējams, tu esi dzirdējis kā kāds lieto vārdu “ attieksme” tā, kā Žans to lietoja. Žans vēroja, kā Diāna un Kerija strīdējās par to, kuras kārtā bija tīrīt vannas istabu. “Diāna, tev nu gan šodien ir attieksme,” iejaucās Žans.

Tas, ko Žans patiesībā domāja, bija, ka Diānai šodien bija slikta attieksme. Šajā kursā mēs neizmantosim vārdu “attieksme” tā, kā Žans to darīja. Attieksme var būt gan slikta, gan laba. Ikvienam ir attieksmes; mēs tās lietojam katru dienu.

Vai attieksmes ir tas pats, kas emocijas? Tās tiešām nav. Emocijas (jūtas) nav domas. Tomēr, domāšanas modelis (attieksme), kāds mums ir pret darbu, parasti ir saistīts ar emocijām. Piemēram, ja tu ienīsti darbu, tad nepatika, dusmas vai pat pretīgums nāks līdz domām (attieksmēm), kādas tev ir pret savu darbu. Ja tu mīli darbu, tad ejot uz savu darbu tev, iespējams, parādīsies laimīgas sajūtas.

B. Kā es lietoju attieksmes?

“Kā manas attieksmes ietekmē manu ikdienas dzīvi?” Tavam domāšanas veidam ir tiešs efekts uz to, kā tu izturies pret ikdienā piedzīvoto. Tu izmanto savas attieksmes, lai nolemtu, ko tu domāsi, teiksi un darīsi, atbildot uz katru ikdienas situāciju.

Cits jautājums palīdzēs mums izprast šo jautājumu. “Kāpēc man ir vajadzīgas attieksmes?” Tās atvieglo dzīvi tavām smadzenēm. Mēs katru dienu lielu tās daļu pavadām darot lietas, ko mēs jau esam darījuši daudzas reizes iepriekš – piecelties, strādāt, ēst, pildīt pienākumus, dzīvot kopā ar savu ģimeni vai draugiem.

Mūsu attieksmes, mūsu domāšanas modelis palīdz mums noteikt, kā mēs reaģēsim uz katru no šīm rutīnas aktivitātēm. Mēs apzināti neizdomājam, kā mēs atbildēsim, kad mūs aicinās pie vakariņu galda. Lielākā daļa no mums atbildēs ar pozitīvām domām, īpaši, ja mēs esam izsalkuši un ēdiens labi smaržo.

C. Kā es iegūstu attieksmes?

Tu atrodi attieksmes veidošanas procesā jau no pašām pirmajām dienām uz zemes. Tavai ikdienas pieredzei ir bijusi liela ietekme uz attieksmēm, ko esi izveidojis. Kā bērns tu pieņēmi daudzas no savu vecāku attieksmēm. Taviem brāļiem un māsām, un citiem radniekiem arī ir bijusi liela ietekme uz viedokļiem, ko tu izveidoji.

Televīzija, radio, filmas, dators un citas lietas tavās mājās un sabiedrībā ir piedalījušās tavu attieksmju izveidošanā. Kad tu sāki iet skolā, tavi skolotāji, tavi klasesbiedri, mācību priekšmeti, ko tu mācījies, skaidri ietekmēja tavu domāšanas modeli.

Kā persona izveido attieksmes?

Ir dažādi veidi, kā attīstīt attieksmes savā dzīvē. Šeit ir daži.

1. Kā rezultāts ikdienā piedzīvotajam.
2. Tu tās iemācies, skatoties uz citiem cilvēkiem.
3. Tev tās iemāca.
4. Tu vari studēt un iegaumēt jaunus domāšanas modeļus.

Vai mūsu attieksmes mainās? Katru dienu mēs piedzīvojam kaut ko jaunu. Tas var palīdzēt nostiprināt mūsu attieksmes, vai arī izdarīt pretējo. Ja tavs reakcijas modelis dara dzīvi daudz sarežģītāku un izraisa tev daudz problēmu, iespējams, tu mainīsi šo attieksmi. Mēs parasti mainām savas attieksmes, lai atvieglotu savu dzīvi.

Svarīgi ir saskatīt, ka tu esi atbildīgs par savām attieksmēm. Pat tad, ja tev iemācīja īpašu viedokli, kad tu vēl biji bērns, tu vienlīdz esi atbildīgs par to. Tu nevari vainot savus vecākus, savus skolotājus vai apkārtējo vidi. Ar Dieva palīdzību, tu vari izmainīt jebkuru attieksmi, kura Tev ir.

D. Kā es parādu savas attieksmes?

Attieksme ir domāšanas modelis. Es nevaru redzēt tavas domas un tu nevari redzēt manas. Tad kā mēs parādām savas attieksmes?

Pirmkārt, klausies ko cilvēks saka. Tu vari redzēt kā cilvēks domā, klausoties, ko viņš saka par kādu jautājumu, vai ko viņš nesaka. Ja tu gribi iemācīties vairāk par viņa attieksmi – uzdod jautājumus – un tad uzmanīgi klausies.

Mēs parādām savas attieksmes arī ar saviem balsu toņiem, ar ķermeņa valodu – kā mēs stāvam vai sēžam, vai sasprindzinām dūres. Paskatoties uz cilvēka sejas, arī var daudz noteikt par viņa attieksmēm. Vai viņi ir drūmi, vai smaidīgi. Vai viņu acis ir piepildītas ar laipnību, vai viņi met šautriņas uz tevi ar savām acīm.

2.nodaļa

Jaunu attieksmju veidošanas process

Vai tu esi nonācis situācijā, kad nevari izvest ne skaņas? Tu jūties samulsis vai nobijies, jo tu nezināji, ko teikt vai darīt.

Kad tu saskaries ar pilnīgi jaunu situāciju, tavas smadzenes saka: “Pagaidi brītiņu. Man nav neviena attieksme, lai pateiktu tev kā rīkoties.” Tad tu ātri novērtē situāciju un nosaki, kā tu reagēsi.

Ja tu saskaries ar tādu pašu situāciju atkal un atkal, tu iespējams izveidosi noteiktu iepriekš paredzamu attieksmi pret to. Tu izveidosi atbildes paraugu šādām situācijām. Nepaies ilgs laiks, kad tava reakcija nāks tik dabīgi, ka tu pat vairs apzināti nedomāsi par to, kā atbildēsi. Tava jaunā attieksme ir stingri nostiprinājusies.

A. Kādās manas dzīves jomās man vajag attīstīt jaunas attieksmes?

Jaunam kristietim bieži ir attieksme, kas neiederas dzīvesveidā, kādu Kristus grib, lai mēs dzīvojam. Filipiešiem 2:5 (tulkojums no New Living Translation) saka: “Tavai attieksmei ir jābūt tādai pašai, kāda bija Kristus Jēzum.” Kādas attieksmes Jēzus attīstīja? Kādas attieksmes jaunajiem kristiešiem būtu vissvarīgāk attīstīt? Šajā kursā mēs pārrunāsim vairākas Rakstu vietas, kas muma saka to, ko mums vajag izņemt no savas dzīves, un jaunas lietas, ko Dievs grib ieviest. Daudzos gadījumos tas nozīmē atbrīvoties no vecajiem domāšanas veidiem un aizvietot tos ar jaunām attieksmēm.

Paskaties savos pierakstos par attieksmēm, kas ir minētas Efeziešiem 4:17-32 un Kolosiešos 3:5-15. Te būs kādas citas sfēras, kurās jaunie kristieši ir teikuši, ka vajag izveidot jaunas attieksmes.

1. Atbrīvoties no sava lepnuma.
2. Uztvert kritiku un padomu ar sapratni.
3. Izturēties pret citiem ar cieņu.
4. Mācīties mīlēt citus.
5. Atzīt, ka esmu kļūdījies.
6. Mācīties uzticēties Tam Kungam, kad man ir cīņas un problēmas.
7. Strādāt.
8. Pareizi izturēties pret savu ģimeni.
9. Būt pareizai attieksmei pret seksu.
10. Paklausīt cilvēkus, kuriem ir autoritāte.

11. Pieņemt sevi.
12. Mainīt savu attieksmi pret narkotiku lietošanu.
13. Piedot citiem.

Varbūt tev ir viegli izveidot jaunu domāšanas ieradumu. Tomēr, ja tev tas ir grūti, atceries, ka Dievs ir apsolījis dot tev spēku un gudrību, lai izdarītu to, ko Viņš grib, lai tu izdari.

Filipiešiem 4:13 (tulkojums no New Living Translation)

Jo es varu visu izdarīt ar palīdzību no Kristus, kurš dod man vajadzīgo spēku.

Jēkaba 1:5-6 (tulkojums no New Living Translation)

⁵Ja tev vajadzīga gudrība – ja tu gribi zināt ko Dievs grib, lai tu dari - lūdz Viņam, un Viņš tev labprāt pateiks. Viņš neņems ļaunā tavu lūgumu.
⁶Bet, kad tu lūdz Viņam, esi pārliecināts, ka tu patiešām gaidi, lai Viņš atbild, jo šaubīgs prāts ir tikpat šaudīgs kā vilnis jūrā, ko vada un mētā vējš.

B. Kur man vajadzētu sākt, attīstot jaunas attieksmes?

Cilvēki domā atšķirīgi. Dievs tevi radīja ar prātu – un Viņš tev ir devis atbildību to attīstīt. Romiešiem 12:2, kas citēts zemāk, Dievs tev dod atbildību par jaunu attieksmju attīstīšanu. Kā tu tajā vari gūt panākumus? Tas prasīs kādu laiku un darbu.

Romiešiem 12:2 dod vienu ideju par to, kā attīstīt jaunas attieksmes. “Neļauj apkārtējai pasaulei iespiest tevi tās puvekļos, bet ļauj Dievam sevi pārtaisīt tā, lai visa tava prāta attieksme ir izmainīta. Tādējādi tu praksē pierādīsi, ka Dieva griba ir laba, Viņam pieņemama un nevainojama.” (Romiešiem 12:2, tulkojums no Phillips N.T.)

Efeziešiem 4:23 mums saka to, ko mums vajag darīt. “Ir jābūt garīgai jūsu domu un attieksmju atjaunošanai.” (Efeziešiem 4:23, tulkojums no New Living Translation.)

Ir grūti izmainīt attieksmi, kas tev ir bijusi lielāko daļu dzīves. Dievs ir gatavs tev palīdzēt. Tātad, kur tev sākt?

1. Kuras attieksmes man vajadzētu mainīt?

Tev ir jānolemj kuru attieksmi tu vēlies mainīt. Pieņemsim, ka tu gribi izmainīt savu attieksmi pret darbu.

2. Kādas domas izveido manu tagadējo attieksmi pret kaut ko?

Pēc pirmā acu uzmetiena, liekas, ka tas ir viegli izdarāms. Bet bieži vien mūsu attieksmes ir tik dziļi mūsu prāta ieradumos, ka mēs pat neapzināties, ko mēs domājam par kādu konkrētu lietu. Mēs atbildam pat bez apzinātas piedomāšanas par to.

Paskaties, ko tu domā par savu darbu. Vai tu to ienīsti, paciet to vai tev tas patīk? (Varbūt tev tas patīk pārāk daudz!) Tava rīcība, kad tu strādā, parāda tavu attieksmi. Vai tu esi nevīžīgs vai ļoti sīkumains? Vai tu esi pārāk lēns vai pārāk ātrs? Vai tu esi pastāvīgs vai ļoti neuzticams?

3. Kur es vēlos iet?

Pieņemsim, ka tu zini, ka tava pašreizējā attieksme pret darbu nav tāda, kādu Kristus vēlētos. Bet kas tad ir teikts par bībelisku attieksmi pret darbu? Tev ir vajadzīgs mērķis, ja tu gribi redzēt nozīmīgas izmaiņas savā attieksmē pret darbu.

Bībeles studēšana šeit ir svarīgs solis. Uzzini, ko Dievs saka par darbu. Salamana pamācību grāmatai ir daudz ko teikt par šo tēmu. Divos pantos Jaunajā Derībā ir dažas atslēgas idejas, kas varētu palīdzēt tev uzzināt, kāda ir bībeliskās attieksmes pret darbu svarīgākā daļa.

Kolosiešiem 3:23 (tulkojums no New Life Bible)

**Lai kādu darbu tu darītu, dari to ar visu savu sirdi.
Dari to Tam Kungam un ne priekš cilvēka.**

2.korintiešiem 8:11 (tulkojums no Good News Bible)

Sāc to un tad pabeidz darbu! Esi tikpat dedzīgs, lai to pabeigtu, kāds tu biji to plānojot un dari to ar to, kas tev tagad ir.

Tevarētu būt noderīgi pierakstīt savas idejas par galvenajām domām, kas veido Bībeles attieksmi pret darbu.

4. Kā to sasniegt?

Kādus konkrētus soļus tu spersi, lai atbrīvotos no savas vecās attieksmes pret darbu un aizvietotu to ar bībelisku attieksmi? Vēlāk šajā nodaļā mēs par to runāsim daudz sīkāk. Šis mainīšanās process nenotiks automātiski. Tas prasīs laiku, smagu darbu un lielu pašdisciplīnu.

Svētais Gars tev palīdzēs. Tavi draugi vai ģimene arī var tev palīdzēt, īpaši, ja tu paskaidrosi viņiem, ko tu mēģini darīt.

5. Cik stipra ir mana vēlme attīstīt šo bībelisko attieksmi?

Tu vari saprast, ka tavas attieksmes maiņas process notiek sāpīgi lēni. (Abi – gan lēni, gan ļoti sāpīgi!) Tev būs kārdinājums pamest visu šo lietu un būt atkal “sev pašam”. Bet Dievs skaidri pasaka mums, ko darīt – mums ir jānoliek vecie ieradumi, vēlmes un attieksmes, un jāuzvelk jaunas. Dažreiz izaugsme var būt sāpīga, bet skatoties tālāk, apbalvojums ir šo pūļu vērts. Ceļš uz patiesām bagātībām sākas ar bībelisku attieksmi pret darbu.

C. Kādas metodes man palīdzēs attīstīt jaunas attieksmes?

Paskatīsimies uz divām dažādām pieejām mūsu attieksmes maiņai. Mēs varam sākt ar savu domu izmainīšanu, kas tālāk izmainīs mūsu rīcību. Vai arī mēs varam sākt mainīt savu rīcību, kas novedīs arī līdz izmaiņām domās. Kura pieeja ir labāka? Tas ir atkarīgs no tavas personības un konkrētās attieksmes, kuru tu gribi izmainīt.

1. Izmainot savu rīcību

Jurim nekad nav patīcis strādāt. Ja viņam ir tāda iespēja, viņš atliks darbu uz pēc iespējas ilgāku laiku. Viņš vienmēr žēlojas, kad viņam tiek uzdots darbs. Tie, kuri pazīst Juri, bieži izsaka dažādas piezīmes par slikti padarīto darbu. Tomēr ir arī dažas retas reizes, kad Jurim interesē darbs, ko viņš dara, un viņš pieķeras pie tā, kamēr izdara to.

Juris ir nolēmis mainīt savu attieksmi pret darbu. Ar ko viņam vajadzētu sākt? Viņš varētu sākt ar vienkāršu lēmumu. “Kad man tiek uzdots kāds darbs, es nežēlošos. Es tūlīt ķeršos pie darba.”

Kad viņš dara darbu, viņš var mēģināt izdarīt to pēc iespējas labāk. Viņš var arī iegaumēt dažus Bībeles pantus, kas palīdzēs viņam izveidot bībelisku domāšanas veidu pret darbu. Viens no šādiem pantiem ir 2.Korintiešiem 8:11.

2.Korintiešiem 8:11 (tulkojums no Good News Bible)

Sāc to un tad pabeidz darbu! Esi tikpat dedzīgs, lai to pabeigtu, kāds tu biji to plānojot un dari to ar to, kas tev tagad ir.

Pirmais teikums tajā pantā saka: “Tad pabeidz darbu!” Stundām ilga meditācija, studēšana un lūgšana, iespējams, nebūs labākais veids, kā attīstīt bībelisku attieksmi pret darbu. Studēšana ir svarīga, bet patiesais darbs nodrošina vislabāko vietu, lai izmainītu attieksmi pret darbu.

Ja tu pašlaik esi students, tev iespējams ir mājas darbi. Pieņemsim, ka tu gribi mainīt savu attieksmi pret saviem mājas darbiem. Varbūt tu ienīsti mājas darbu pildīšanu. Labākais veids, kā piestrādāt pie attieksmes maiņas, būtu kamēr tu pildi mājas darbu. Nemēģini stundām ilgi mainīt savu attieksmi pirms ķeries pie mājas darba.

Kad tu pildi savu mājas darbu, tu ievērosi, ka tava attieksme mainās, īpaši, kad tu pabeidz visus savus uzdevumus. Tā vietā, lai ienīstu savus mājas darbus (un pasniedzējus, kas tos uzdod), tu vari sākt justies laimīgs. Tu vari mainīt savu attieksmi pret mājas darbiem, ja vien to patiesi vēlies.

2. Izmainot savas domas

Dažas attieksmes ir vieglāk izmainīt, ja sāk ar domām. Piemēram, Džimam bija ļoti nebībeliski morālie standarti, pirms viņš kļuva par kristietī. Pēdējo gadu laikā viņš ir dzīvojis kopā ar vairākām sievietēm, bet nekad neaprecējās. Džims tagad grib izveidot bībelisku attieksmi pret seksu. Ar ko viņam sākt?

Džims secinās, ka attieksmes maiņa ir daudz sarežģītāka, kā uzvedības maiņa. Viņam varbūt liksies viegli pārtraukt savu nebībelisko seksuālo rīcību attiecībā uz sievietēm. Bet tas automātiski neizmainīs viņa domas.

Šeit ir piemērs par attieksmi, ko var izmainīt, sākot ar savām domām. Džimam ir uzmanīgi jāstudē, ko Dievs saka par to, kādai vajadzētu būt kristieša attieksmei pret seksu. Kad viņš pieņems Dieva standartus un padarīs tos par savu domu daļu, viņa attieksme sāks mainīties. Džimam tāpat vajadzēs iemācīties stāties pretī sātana kārdinājumiem iekārot un darīt kādu citu seksuālu grēku. Bībeles pantu iegaumēšana ir ļoti svarīgs Džima solis, lai izmainītu domas.

Kad Džims mainīs to, kam viņš tic, arī viņa attieksme mainīsies. Kad viņš sāks rīkoties saskaņā ar to, kam tic, tas palīdzēs uzsvērt viņa jauno domāšanas veidu.

Tātad, kas ir labāk – sākt mainīt savas domas vai sākt ar savu rīcību? Kā tu vari zināt, kas tev būs piemērotāks? Pieredze varētu būt tavs labākais skolotājs. Izmēģini abus veidus. Patiesībā nav svarīgi, kurā maršrutā dodies, galvenais, lai tava attieksme kļūst līdzīgāka Kristum. Abu veidu kombinācija arī varētu būt efektīva.

3. Kā manas emocijas sader ar attieksmes maiņu?

Savu attieksmju maiņa, galvenokārt, izmaina veidu, kā domāt par kaut ko. Bet mūsu emocijas ir ļoti cieši saistītas ar mūsu attieksmēm. Ja tu vēlies mainīt savas attieksmes, tev ir nepieciešams ieraudzīt svarīgo daļu, kāda šajā pārmaiņu procesā ir tavām sajūtām.

Santa vēlas mainīt savu attieksmi pret to, kā viņa reaģē, kad viņa no rīta ceļas. Viņas pagātnes attieksme ir bijusi jūtams uzbudinājums, kad viņa pamodās. „Es ienīstu rītus!” – ir doma, kas iet caur viņas galvu. Parasti viņa vairākkārt piespiež snaudas pogu (modinātājs zvana atkal pēc kāda laiciņa) savā modinātājā, pirms viņa patiešām pieceļas, un tad steidzas, lai sagatavotos savai dienai.

Ja Santa gatavojas mainīt savu attieksmi pret celšanos no rīta, viena iespēja ir sākt ar savu uzvedības maiņu. Santa nolēma sākt šo attieksmes maiņu, runājot ar sevi, gatavojoties vakarā iet gulēt. Viņa nolēma celties pirmo reizi, kad viņas modinātājs zvanīs un vairs nespiedīs snaudas pogu.

Neatkarīgi no tā, kā viņa jutās, viņa nolēma, ka viņa kāps ārā no gultas. Santa norakstīja Bībeles pantus, lai palīdzētu sev iegūt jaunu attieksmi, ieskaitot Psalmus 118: 24.

Psalmus 118:24 (tulkojums no New Living Translation)

Šī ir tā diena, ko Tas KUNGS ir devis. Mēs tajā priecāsimies un būsīm iepriecināti.

Nākamajā rītā, kad Santas modinātājs zvanīja, viņa kā parasti nospieda snaudas pogu. Tas pats vecais "es ienīstu rītus," vairs iznāca no viņa mutes. Tad viņa atcerējās savu iepriekšējā vakara plānu. Šoreiz viņa vēl skaļāk sacīja: „Es ienīstu rītus!” Bet viņa izvēlās no gultas un devās uz izlietni, lai nomazgātu sejas.

Santa jutās vēl vairāk nožēlojami nekā parasti, jo viņa nebija baudījusi papildus atpūtas minūšu starp snaudas pogas nospiešanu. Viņa mēģināja atcerēties pantu, ko viņa bija uzrakstījusi, bet izskatījās, ka viņas smadzenes vienkārši negribēja strādāt. Gulta izskatījās tik kārdinoša. Tikai pāris minūšu atpūtas!

Bet tai vietā, viņa saklāja savu gultu, sakārtoja segas, un saģērbās brokastīm. Viņai bija daudz laika, lai paestu un sagatavotos dienai darbā. Šodien viņa bija gatava iet agri, un viņai nebija jāsteidzas.

Ja Santa gatavojas attīstīt jaunu attieksmi pret rītiem, tas prasīs vairāk nekā vienu dienu, lai laicīgi pieceltos. Un arī viņas uzbudinātās jūtas nevar izzust vienas vai divu dienu laikā. Bet, ja viņa katru dienu koncentrēsies uz savas uzvedības maiņu, kā arī atkārtos Rakstus, piemēram, Psalmi 118: 24, viņa var sākt redzēt, ka viņas attieksme mainās.

Vēl viena stratēģija, kas var palīdzēt Santai attīstīt šo jauno attieksmi pret rītu, ir laiks, kas veltīts personiskai nodošanās – lūdzot un lasot Bībeli. Tas var palīdzēt viņai sākt jaunu dienu uz pozitīvas nots – koncentrējoties uz viņas attiecībām ar Jēzu.

Tas prasīs reālu disciplīnu, lai Santa piespiestu sevi domāt jaunas domas no rīta, jo vecie ieradumi mirst lēni.

Viņas emocijas var būt pēdējās, kas jāmaina. Tas var aizņemt vairākas dienas vai pat dažas nedēļas, pirms viņa varēs pamosties ar pilnīgi jaunu emocionālu reakciju uz rītu – jūtot prieku jaunajā dienā, ko Dievs ir devis.

Liels izaicinājums, ko Santa sastop, un ko mēs visi sastopam, ir neļaut mūsu emocijām noteikt mūsu attieksmi un rīcību. Ja mēs esam apņēmušies mainīt savas attieksmes, mūsu emocijas var būt pēdējās, kas jāmaina.

4. Sapņošana nomodā

Sapņošana nomodā var būt viens no efektīvākajiem ieročiem jaunas bībeliskas attieksmes izveidošanā. Tai vietā, lai noietu nost no fantāzijas takas savā prātā, velti kādu laiku, lai vizualizētu savas personīgās attiecības ar Jēzu. Iedomājies, ka Jēzus ir tieši tev blakus un tu runā ar Viņu. Salamana pamācības saka: “Ko cilvēks domā, tas viņš ir.” Bībeliskais princips ir skaidrs – tu kļūsti par to, ko tu domā. Vēl viens veids, kā aprakstīt šo nodarbi ir meditācija (pārdomāšana).

Māris vēlas izveidot bībelisku attieksmi pret seksu. Ja viņš nomodā sapņos par to, kā viņš var izdzīvot mācītos bībeliskos modeļus, tas var palīdzēt viņam pastiprināt jauno attieksmi, ko viņš mēģina attīstīt šajā sfērā. Bet, ja Māris visu laiku sapņos par “vecajiem labajiem laikiem” un fantazēs par visiem saviem bijušajiem seksuālajiem piedzīvojumiem, tas tikai pastiprinās viņa veco nebībelisko attieksmi pret seksu. Šī sapņošana nomodā arī novērsīs Māri no bībeliskās attieksmes veidošanas pret seksu.

Mums ir arī jāapzinās, kā sātans mēģinās mūs kārdināt šajā mūsu dzīves jomā. Tu vari viegli izbaudīt „filmu”, kas rādās tavā prātā par kādu notikumu, kas patiesībā nav tas, ko Jēzus vēlas, lai tu domā. Ja tu rīkotos tā, kā tu domā, tu grēkotu.

Izaicinājums attīstīt jaunu attieksmi pret šīm “filmām”, var būt ļoti sarežģīts priekš tevis. Iespējams, tu nevari apturēt šo filmu ieiešanu savās domās, bet tu vari izvēlēties "izslēgt" to tad, kad saproti, ka tā tur ir. Tev filmai jāpiemēro „patiesības tests”. Vai tas ir tas, ko Jēzus vēlas, lai es domāju? Ja nē, tad izvēlies to aizstāt ar domāšanu par to, ko Jēzus vēlas, lai tu domā.

Sātans ne tikai pienesīs „filmu” tavā prātā, bet kopā ar to arī var radīt emociju plūdus. Filma var būt ļoti emocionāli pievilcīga. Tava patika pret šo filmu var padarīt tevi aklu uz to, ko Dievs saka par šo jautājumu.

Vai arī sātans ar šo filmu var radīt notiesāšanas plūdus. Tu vari justies briesmīgi, kad tu saproti, cik grēcīga ir šī filma, ko tu skaties savā prātā. Šis nosodījums patiesām ir velna līdzeklis, lai panāktu, ka tu zaudē drosmi un jūties bezcerīgi, it kā tu nekad nevarēsi mainīties.

Izaicinājums, ar kuru mēs visi saskaramies, ir piepildīt mūsu prātus ar Dieva patiesību. Bībeles pantu iegaumēšana un pārdomāšana, ir labākais veids, kā uzvarēt šajā cīņā, kas notiek tavā prātā. Nolem pielietot patiesības pārbaudi katrai “filmai”, kas sāk rādīties tavā prātā. Izveido savas „filmas savā prātā” un iedomājies, ka tu ej roku rokā ar Jēzu, saskaroties ar savas dienas izaicinājumiem.

5. Lieto personīgās Bībeles studijas, lai palīdzētu attīstīt jaunas attieksmes

Viens no labākajiem veidiem, kā izmainīt savas attieksmes, ir piepildīt prātu ar Dieva Vārdu. Tas, kas ieiet tavā prātā, ir arī tas, par ko tu domā. Iegaumē pantus, kas ir saistīti ar jauno domāšanas veidu, ko tu gribi attīstīt. Katru dienu turpini pārskatīt šos pantus. Pārdomā šīs patiesības dienu un nakti. Kad tu piepildi savu prātu ar Dieva taisnību, tev būs vieglāk izveidot jaunas bībeliskas attieksmes.

Šeit būs Bībeles studēšanas paraugs, kas var palīdzēt attīstīt jaunas attieksmes.

1. Pieraksti situāciju(-jas), kad tu lietoji sliktu attieksmi.
2. Uzdod Dievam šo jautājumu: “Kādu jaunu attieksmi Tu vēlies, lai es šodien lietoju?”
3. Uzraksti jauno bībelisko attieksmi, ko tev vajag attīstīt.
4. Attiecini to uz savām Bībeles studijām. Studē pantus, kas attiecas uz šo attieksmi.
5. Nospraud šodienas mērķus. Izveido sarakstu ar lietām, ko tu vari šodien pabeigt, kas palīdzēs tev attīstīt šo bībelisko attieksmi. Izvēlies vienu mērķi un piepildi to šodien.
6. Novērtē rezultātus pēc tam, kad sasniedz šodienas mērķi.

Nav vienkārši soļi, lai izmainītu attieksmes. Bet Dievs ir apsolījis mums palīdzēt. Filipiešiem 1:6 saka: “Es esmu drošs, ka Dievs, kurš iesāka labo darbu tevī, turpinās to darīt tevī līdz dienai, kad Jēzus Kristus atkal nāks” (tulkojums no New Life Bible).

3.nodaļa

Kādai jābūt pareizai attieksmei, kad tu tiec labots vai kritizēts

A. Kādēļ cilvēki mani baksta?

Trīs dienas atpakaļ Marija atnāca dzīvot uz “Teen Challenge” centru. Pašlaik viņa ir ļoti dusmīga. Viņa aizdrāžas pie savas direktores un saka: “Kāpēc visi darbinieki baksta mani? Katru reizi, kad pagriežos, kāds saka, lai daru to, vai lai beidzu to darīt. Kāpēc viņi vienkārši nevar mani likt mierā? Kas šī ir par vietu? Cietums?”

Kārlis nesen kļuva par kristieti un tagad apmeklē vietējo draudzi savā apkaimē. Neviens cits viņa ģimenē nav kristietis, tādēļ būt kopā ar kristiešiem, īpaši draudzē, ir kaut kas jauns priekš viņa. Pēdējās divas svētdienās viens no draudzes diakoniem pēc dievkalpojuma pasauca Kārli maliņā un parunāja ar viņu par dažām lietām, ko viņš ir redzējis, ka Kārlis dara nedēļas laikā. Kārlim patīk draudzes cilvēki, bet viņš sāk domāt, kāpēc viņi jaucas viņa privātajā dzīvē.

Vai tu kādreiz esi juties kā Marija vai Kārlis? Vai tu pēdējo nedēļu laikā esi nonācis situācijās, kad cilvēki tevi ir kritizējuši vai mēģinājuši labot? Ir grūti izturēt tādu spiedienu. Bet skatīsimies patiesībai acīs, jaunie kristieši parasti tiek biežāk kritizēti. Tāpat viņi ievēros, ka viņu vadītāji mēģinās viņus labot un norādīs uz viņu kļūdām un vainām. Tas ir sāpīgi – neskatoties uz to, cik nobriedis tu esi. Mums visiem nepatīk, kad tiek atklātas mūsu vājības.

Šajā nodaļā mēs gribam pārbaudīt kritizēšanas un labošanas problēmu. Mēs tuvāk papētīsim, kādai būtu jābūt kristieša attieksmei, kad viņš vai viņa tiek palaboti vai kritizēti.

B. Kādai jābūt bībeliskai attieksmei, kad tu tiec labots vai kritizēts?

Bībelē ir daudz teikts par to, kā vajadzētu atbildēt, kad tevi kritizē vai labo. Jaunie kristieši nāk no dažādām ģimenēm un pieredzēm, kur viņi uz kritiku vai labojumu iemācījās ļoti ātri reaģēt nebībeliskā veidā.

Attieksme, kas tev ir pret kritiku, tieši ietekmē to, ko tu saki un dari, kad kāds tevi kritizē. Kas Dievam ir sakāms par šo attieksmi? Šeit būs viens domāšanas paraugs, ko tu vari lietot, kad tu tiec kritizēti vai labots.

Kāda jābūt bībeliskai attieksmei, kad tu tiek labots

1. Mani labo (vai kritizē). Sal.pam. 10:17
2. Es uzmanīgi klausīšos. Jēkaba 1:19
3. Es esmu pateicīgs par to, ka viņa(-š) mani labo. 1.Tesalonīķiešiem 5:18
4. Es kļūdījos. Sal.pam. 28:13
5. Kā es varu novērst to, lai šī nepareizā lieta nenotiktu atkal?
Sal.pam. 15:31-32

26.-27.lpp. ir tabula, kas parāda smalkāk bībelisko attieksmi, ko pielietot, kad persona tiek kritizēta.

Paskatīsimies tuvāk uz katru no šīm domām, ko var lietot, kad kāds kritizē vai labo tevi.

1.doma: Mani labo

Pirmais solis, atbildot ar bībelisku attieksmi kādam, kas labo vai kritizē tevi, ir saprast, ka tevi labo. Tas izklausās vienkārši, bet apstājies un padomā mirklīti par to, kā tu reaģē, kad kāds tevi kritizē. Daži no mums tūlīt pat atbildētu ar šādu domu: “Kā tu iedomājies, kas tu esi? Skaties uz sevi!” Cilvēks, kas reaģē šādā veidā, reaģē uz to, ko otrs pateica, bet neredz to kā labojumu.

Ja tu taisies reaģēt uz kritiku ar bībelisku attieksmi, tev būs jāpiebremzē sava reakcija un apzināti jāsaka sev: “Mani palabo. Kā es varētu atbildēt uz šo labojumu ar bībelisku attieksmi?” Daudziem no mums būs jāattīsta lielāka jūtība pret to, kas notiek ap mums. Mums ir jābūt nomodā, gataviem atpazīt labojumu vai kritiku tādu, kāda tā patiesībā ir.

Tātad, kad tu tiek labots vai kritizēts, tavai pirmajai domai būtu jābūt – “Mani labo.” Ko tev vajadzētu teikt un darīt šajā brīdī?

Nesaki neko. Paskaties uz cilvēku. Parādi viņam/viņai, ka tu esi gatavs klausīties. Klusē.

Salamana pamācību grāmatā ir vairāki panti, kas var palīdzēt tev reaģēt ar šo pirmo domu.

Sal.pam. 10:17 (tulkojums no New Living Translation)

Cilvēki, kuri pieņem labojumu ir uz dzīvības ceļa, bet tie, kuri to ignorē, vadīs citus uz apmaldīšanos.

Sal.pam. 23:12 (tulkojums no Amplified Bible)

Lieto savu prātu instrukcijai un labojumam un savas ausis zināšanu vārdiem.

Sal.pam. 3:11-12 (tulkojums no New Living Translation)

¹¹Mans bērns, neignorē to, kad Tas KUNGS tevi disciplinē, un nezaudē drosmi, kad Viņš tevi labo. ¹²Jo Tas KUNGS labo tos, kurus mīl, tāpat kā tēvs labo bērnu, par kuru viņš priecājas.

Sal.pam. 3:11-12 skaidri pasaka, ka Dievs mūs labo. Sāpīgā šīs patiesības daļa ir tā, ka Viņš daudzas reizes lieto cilvēkus, lai to izdarītu. Diemžēl izskatās, ka Dievs bieži lieto cilvēkus, kuri maz dara labojot citus. Mēs visi esam piedzīvojuši brīžus, kad cilvēki mūs ir labojuši nepareizā veidā. Tādās situācijās ir grūti saprast, ka Dievs pamāca tevi caur šo cilvēku. Tātad, kad tu jūti, ka tevi kritizē, vispirms padomā – “Mani labo (Dievs labo mani caur šo cilvēku).”

2.doma: Es uzmanīgi klausīšos

“Es uzmanīgi klausīšos vairāk kā trīs sekundes, vai arī tik ilgi, cik tas prasīs, lai es saprastu, ko viņš/ viņa man dara.” Šī doma ir vienkārša, bet priekš dažiem no mums ļoti grūti izdarāma. Mūsu vecais reaģēšanas veids uz kritiku bija pavisam citādāks – tiklīdz es apzinos, ko viņš man dara, es cīnījos pretī. Tā vietā, lai ieklausītos cilvēkā, tev ir kārdinājums pārtraukt viņu un pateikt savu versiju par notiekošo.

Jēkaba 1:19-20 dod kādu labu padomu, lai palīdzētu tev veiksmīgi domāt šo domu, kad tu tiec labots.

Jēkaba 1:19-20 (tulkojums no New International Version)

(19) Mani dārgie brāļi, nemiet šo vērā: ikvienam vajadzētu būt ātram klausīties, lēnam runāt un lēni palikt dusmīgam, (20) Jo cilvēka dusmas nerada taisnīgu dzīvi, ko Dievs vēlas.

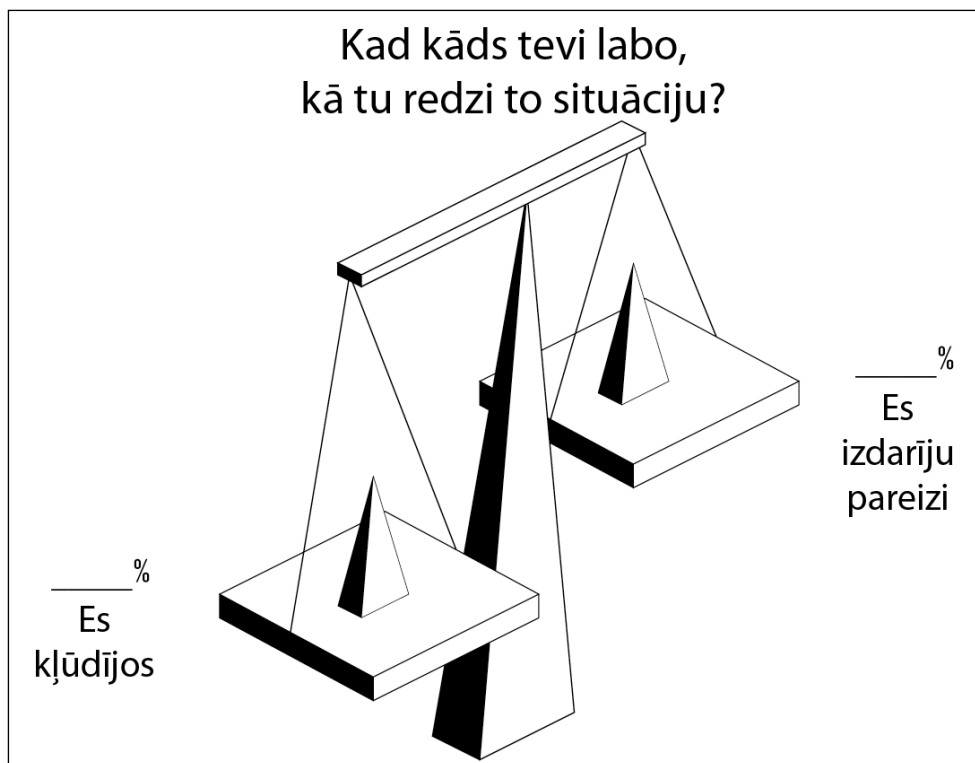
Pastāv trīs savstarpēji saistīti jautājumi, kas saistīti ar šo domu, kad tu tiec labots. Pirmkārt, pants saka: “Ikvienam vajadzētu būt ātram klausīties.” Pieliksim ideju – ātrs klausīties uzmanīgi. Otrkārt, Jēkabs saka, ka mums vajadzētu būt “lēniem runāt”. Uz daudziem no mums attiecas pretēja doma, kad kāds kritizē mūs. Mēs esam lēni uz klausīšanos, bet ātri uz runāšanu!

Ja mēs varam iemācīties “būt ātri klausīties” un “lēni runāt”, tad mums būtu vieglāk darīt trešo lietu, ko saka Jēkabs. Esiet “lēni palieciēt dusmīgi”. Dusmas ir parasta lieta situācijās, kad cilvēki tiek kritizēti vai laboti. Ir viegli atbildēt ar dusmām, kad cilvēks, kurš pamāca tevi, dara to nepareizi.

Ļoti ierasti ir ātri atbildēt uz kāda izteikto labojumu, sakot: “Pagaidi mazliet – es neesmu 100% nepareizs.” Mēs tad sākam fokusēties uz to daļu, kur rīkojamies pareizi.

Ja mēs attaisnojam savu rīcību un skatāmies uz to, ko izdarījām pareizi, mēs pazaudēsim labumu no labojuma saņemšanas par nepareizi izdarīto.

Veltiet nedaudz laika un padomā par neseno situāciju, kad kāds tevi laboja. Cik procentuāli tu uzskati, ka rīkojies pareizi? 10%? 50%? 85%? Cik procentuāli tu uzskati, ka rīkojies nepareizi?

Pat, ja bijām 1% pareizi, ir ļoti viegli skatīties uz to 1%, nevis skatīties uz to, ko izdarījām nepareizi.

Reti mēs kādā situācijā esam bijuši 100% pareizi vai 100% nepareizi. Tai vietā, lai attaisnotu savu rīcību, mums ir jāmauc uzmanīgi klausīties ne tikai to, ko cilvēks mums saka, bet arī uzklausa to, ko Dievs mums saka caur šo personu.

Ja tu grasies lietot šo bībelisko attieksmi tad, kad tiec kritizēts, tev jāpiestrādā pie tā, lai attīstītu paškontroles rakstura īpašību.

Sal.pam. 13:3 (tulkojums no New Living Translation)

Tiem, kuri kontrolē savu mēli, būs gara dzīve; bet ātra asa atbilde var visu sagraut.

Jēkaba 1:26 (tulkojums no Good News Bible)

Mācies kontrolēt savu mēli. Ja tu nevari, tad tava reliģija ir nevērtīga.

Pat, ja tu tici, ka cilvēks kļūdās labojot vai kritizējot tevi, klausies uzmanīgi. Tas varētu prasīt spēcīgu pacietības devu.

“Ko man tagad vajadzētu teikt, kad tieku kritizēts vai labots?”

Nesaki neko.

“Ko man vajadzētu darīt?”

Turpini skatīties uz cilvēku, kurš tevi labo. Un klausies uzmanīgi. Ar savu izteiksmi mēģini parādīt, ka tu vēlies dzirdēt, ko otrs cilvēks saka (Atceries, ka nav vēl īstais brīdis, lai paliktu dusmīgs!).

3.doma: Es esmu pateicīgs par to, ka viņa(-š) mani labo.

Vai šī ir reāli izpildāma doma brīdī, kad tevi labo? Kāpēc gan tev vajadzētu būt pateicīgam, īpaši, ja tu zini, ka cilvēks kļūdās? Kā Dievs sagaida, lai es to izdaru?

Pirmā tesalonīķiešiem 5:18 (tulkojums no NLT) saka: “Neatkarīgi no tā, kas notiek, vienmēr esiet pateicīgi, jo tā ir Dieva griba priekš jums, kuri piederiet Kristum Jēzum.”

Tevarbūt būs grūti realizēt šo domu savā dzīvē. Bet tas ir mūsu mērķis. Ja tu vari iemācīties šādi domāt, kad tevi kritizē, tev būs daudz vieglāk atbildēt tā, kā Dievs to vēlas. Ir ļoti grūti vienlaicīgi būt pateicīgam un dusmīgam.

Tevarbūt būtu jāsak, sakot sev: “Man jābūt pateicīgam tieši tagad, kad mani labo. Es zinu, es neesmu priecīgs, bet es gribu būt pateicīgs.”

Varbūt tu uzdod šo jautājumu: “Kāpēc man jābūt priecīgam, ka mani labo? Kāpēc man jābūt priecīgam, kad man ir jāpiedzīvo kaut kas tik sāpīgs?” Ja tev ir skaidra sapratne par to, kāpēc tev vajadzētu būt pateicīgam, tas var palīdzēt tikt cauri šim piedzīvotajam, bez sadusmošanās uz cilvēku.

Viens no iemesliem, kādēļ tu vari būt laimīgs, ir tas, ka 1.Tesalonīķiešiem 5:18 Dievs saka, lai tu vienmēr esi pateicīgs. Vēl viens iemesls, kādēļ tu vari būt laimīgs, ir tas, ka tu zini, ka tu sāc reaģēt uz labojumu un kritiku ar bībelisku attieksmi. Tu kļūsti līdzīgāks Kristum. Jēkaba 1:2-4 dod vēl arī citus iemeslus, kādēļ būt laimīgam, kad tiek labots.

Jēkaba 1:2-4 (tulkojums no Phillips New Testament)

(2) Kad visa veida pārbaudījumi un kārdinājumi piepilda jūsu dzīves, mani brāļi, neapvainojieties par tiem kā par iebrucējiem, bet pieņemiet tos kā draugus. (3) Saprotiet, ka tie nāk pārbaudīt jūsu ticību un lai jūsos nogatavinātu pacietības īpašību. (4) Bet lai šis process notiek, kamēr šī pārliecība pilnībā attīstās, un jūs sapratīsiet, ka esat kļuvuši par nobrieduša rakstura cilvēkiem, godīgiem cilvēkiem bez nekādām vājām vietām.

Jo īpaši pievērsiet uzmanību ceturta panta pēdējai daļai. Ja tu gūsti labumu no labojuma, tu pieaugsi, lai kļūtu par cilvēku „bez vājām vietām”. Tas ir labs iemesls, lai būtu laimīgs. Šī persona, kas mani labo, palīdz man kļūt par nobriedušu cilvēku bez vājām vietām.

Mēs jau agrāk minējām, ka Dievs labo mūs caur citiem cilvēkiem. Cits iemesls, kādēļ priecāties, kad tu tiek labots, ir apzināties, ka Dievs personīgi velta laiku, lai caur šo cilvēku palīdzētu tev. Viņš to dara, jo Viņš mīl tevi un grib, lai tu augtu un kļūtu par labāku cilvēku.

Iespējams tev ir kārdinājums apšaubīt tā cilvēka motīvus, kurš tevi labo vai kritizē. Tava vecā attieksme šajās situācijās varētu būt: “Šis cilvēks vienkārši grib man sarežģīt dzīvi.”

Cilvēks, kurš izmanto bībelisku attieksmi, kad viņu labo, neapšaubīs tā cilvēka motīvus, kurš viņu labo. Mums kā kristiešiem ir pavēlēts mīlēt citus – tā ir otra lielākā pavēle Bībelē. Pirmā korintiešiem 13. nodaļa apraksta dažādus veidus, kā mēs varam izrādīt mīlestību pret citiem. Viena no mīlestības iezīmēm tieši runā par tavu attieksmi pret cilvēku, kurš kritizē vai labo tevi. Ja tu mīli kādu, tu būsi cilvēks, kurš „vienmēr uzticās Dievam” un „vienmēr meklē labāko” (1. Korintiešiem 13:7, tulkojums no The Message). Nešaubies par cilvēku.

Pieņem, ka viņš vai viņa labo tevi dēļ tā, ka viņš/ viņa mīl tevi un rūpējas par tevi pietiekami daudz, lai labotu tevi tad, kad viņš/ viņa redz, kad tu dari kaut ko nepareizu.

Kad es domāju domu: “Vai es esmu pateicīgs, ka viņš/ viņa mani labo,” ko man vajadzētu teikt un darīt?

Pirmkārt, parādi draudzīgumu un atzinību ar savas sejas izteiksmi un balsi toni. Mēģini atvieglot viņus un parādi viņiem, ka tu neesi dusmīgs dēļ tā, ka viņi mēģina labot tevi.

Tagad būtu piemērotākais laiks teikt pirmos vārdus kopš cilvēks sāka labot vai kritizēt tevi. Iespējams tu varētu teikt: “Paldies, ka pievērsi manu uzmanību tam,” vai “Es novērtēju tavu vēlmi mani labot.” Tūlīt pēc tam pasaki nākošo apgalvojumu, kas saskan ar nākamo bībeliskās attieksmes domu.

4.doma: Es kļūdījos

“Es kļūdījos,” varētu būt visgrūtāk izsakāmie vārdi latviešu valodā. Priekš cilvēka, kurš vēlas izveidot bībelisku attieksmi, kad viņu labo, šī doma ir būtiska. Vēl viena doma, kas iet kopā ar šo domu, ir: “Ko es tādu izdarīju, kas lika viņam/ viņai domāt, ka es kļūdos.”

Cilvēkam, kurš tevi labo vai kritizē, parasti prātā ir kāda konkrēta doma, kad viņš/ viņa runā ar tevi. Ir ļoti svarīgi, ka mēs mēģinām saskatīties šo situāciju no viņa/ viņas skatupunkta.

Ko man vajadzētu teikt šajā sarunas brīdī?

Tu vari teikt kaut ko tādu. “Es saprotu, ka tu gribi pateikt, ka _____.” (Ļoti īsi paskaidro, ko tu domā, ka viņš vai viņa saka par to, ko tu izdarīji nepareizi.) “Tev taisnība, es kļūdījos.”

“Bet pagaidi brītiņu,” tu saki pie sevis, “Es nebiju pilnībā nepareizs. Viņš nezina manu viedokli par notikušo. Viņš jau izdara secinājumus, pirms ir noklausījies manu stāsta pusi. Tas nav godīgi. Vispār jau arī man ir savas tiesības. Es gribu taisnību.”

Ir tik viegli noliegt šīs apsūdzības un atcirst: “Nē, tu neko nesaproti! Lūk, kas patiesībā notika _____.” Un tad mēs pastāstām savu stāsta pusi. Protams, tad, kad esam beiguši, mēs zinām, ka esam attaisnoti tajā, ko izdarījām. Mēs patiesībā neko sliktu neesam darījuši. Bieži vien strīdi sākas tieši šajā punktā.

Daudziem kristiešiem būs grūti izmantot šo domu – “es kļūdījos”, kad viņi tiek kritizēti vai laboti. Vienkārši iedomāties to jau ir liels izaicinājums. Vēl pie tā pateikt pareizos vārdus, varētu būt vēl grūtāk.

“Ja es pareizi sapratu, tu saki, ka _____. Tev taisnība. Es kļūdījos.” Šos vārdus var izteikt dažādos veidos. Svarīgi ir, kā tu to pasaki.

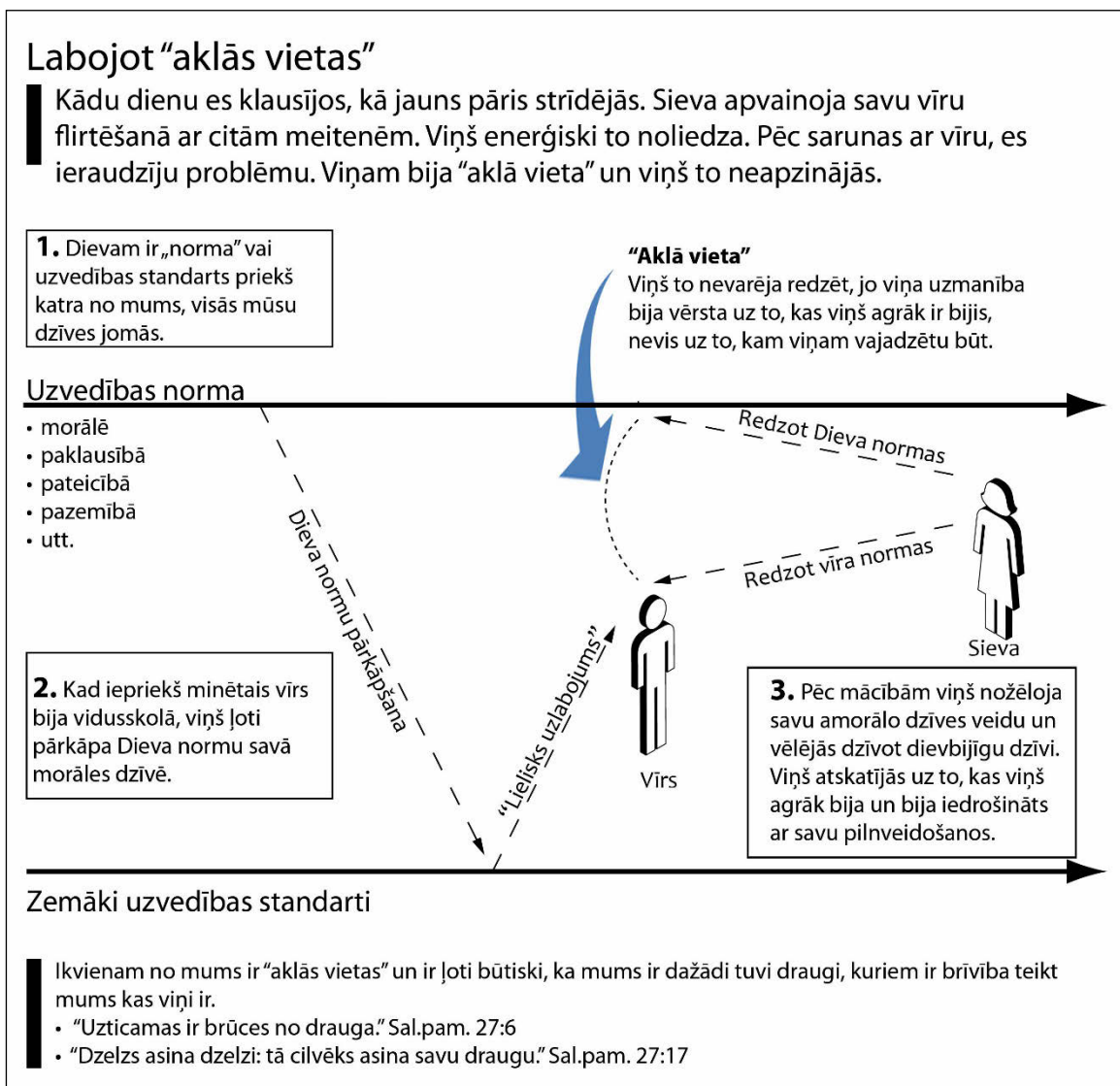
1. Tu to vari izteikt bailēs. Tu zini, ka šim cilvēkam ir vara ievainot tevi, vai atļaut tevi no darba. Tādēļ, lai pasargātu sevi, tu saki to, ko tu zini, ka viņš/ viņa vēlas dzirdēt.
2. Tu to vari pateikt kā iekaltu tekstiņu. Tu vari likt tam izklausīties patiesi, bet iekšēji tu to nemaz nedomā. Tu zini, ka tas otrs cilvēks grib dzirdēt: ‘Es kļūdījos,’ tādēļ tu to saki, lai tikai viņš domātu, ka tu viņam piekrīti. Liekuļošana varbūt nostrādās šajā brīdī, bet tā ļoti labi nenostādās ar 5.domu, kas saka, “Kā es varētu novērst šo nepareizo lietu, lai tā vairs neatkārtotos?”

3. Tu to vari pateikt ar sarkastisku balsi toni. Tas droši vien sadusmos otru cilvēku un palīdzēs uzkurināt strīdu.
4. Tu vari teikt: “Es kļūdījos” Dievam un ļaut otram cilvēkam to dzirdēt. Tas saskan ar to, kas tika teikts 1.domā.

Dievs izmanto šo cilvēku, lai labotu tevi. Tādēļ patiesais jautājums šajā brīdī ir pateikt Dievam, ka tu kļūdījies. Esi atklāts pret Dievu un cilvēku, kurš tevi labo. Ja tu izteiksi šos vārdus ar skumju balsi toni un tā arī domāsi, kā tu saki, iespējams, ka cilvēks, kurš tevi labo, redzēs, ka tu patiešām esi patiess.

Cits svarīgs jautājums, kas var palīdzēt tev ar šo attieksmi, ir saprast, ka tev var savā dzīvē būt “aklās vietas”. Citi tās var ieraudzīt daudz vieglāk nekā tu. Paskaties uz ilustrāciju nākošajā lapā, kas dod piemēru par aklajām vietām kāda cilvēka dzīvē.

Tev jāvēlās uzmanīgi klausīties tajā, ko citi saka un jāsaka sev: “Manā dzīvē var būt akla vieta, tādēļ man jā klausās tajā, ko šis cilvēks man saka.”

Autortiesības 1981., Pamata dzīves principu institūts (Institute in Basic Life Principles). Lietots ar atļauju.

Dažas rakstura īpašības šajā brīdī palīdzēs izpaust bībelisku attieksmi – pazemība, drosme, atklātība, godīgums un izpratne. Divi panti no Salamana pamācībām runā tieši par šo domu, kas saskan ar tavu attieksmi, kad tevi labo.

Sal.pam. 5:21 (tulkojums no New Living Translation)

Jo Tas KUNGS skaidri redz ko cilvēks dara, pārbaudot ikvienu ceļu, ko viņš iet.

Sal.pam. 28:13 (tulkojums no New Living Translation)

Tas, kurš slēpj savus grēkus, neuzplauks, bet ikviens, kurš izsūdz grēkus un atsakās no tiem, atrod žēlastību.

Vēl kāda lieta, ko tev vajadzētu izdarīt šajā brīdī, noteikt, vai tava nepareizā rīcība bija grēks. Ja tu grēkoji, tad tev ir jāatzīstas Dievam savā grēkā un jālūdz Viņa piedošana. Ja tu negrēkoji, tad nav vajadzības atzīties Dievam tajā kā grēkā. Piemēram, pieņemsim, ka tu nepareizi mazgāji grīdu, un nāk tavš priekšnieks un palabo tevi. Tu atzīsti, ka darījī nepareizi, un sāc mazgāt grīdu tā, kā viņš tev teica. Bet tev nav jālūdz Dievam piedošana par to, ka tu nepareizi mazgāji grīdu.

Bieži vien tava nepareizā rīcība aizskars kādu. Ja tu kādam nozagi naudu, tad tev ir jāiet pie šī cilvēka, jāatzīstas grēkā un jālūdz viņam piedošana. Esi gatavs kompensēt to, ko tu nozagi vai iznīcināji.

Vajag būt patiesi drosmīgam, lai pateiktu: “Es kļūdījos.” Dievs grib, lai tu esi drosmīgs. Vecajā Derībā ķēniņam Dāvidam uzrādīja viņa grēku ar Batsebu un viņas vīra nogalināšanu. Dāvida nekavējošā atbilde bija vārdi: “Es esmu grēkojis pret To Kungu” (2.Samuēla 12:13 tulkojums no NIV). Viņš neattaisnojās vai nemēģināja vairs slēpt savu grēku. Viņš atzina, ka rīkojās nepareizi.

Dievs grib, lai mēs esam atklāti, kad mums uzrāda mūsu kļūdas un grēkus.

5.doma: Kā es varu novērst to, lai šī nepareizā lieta nenotiktu atkal?

Šī doma piedod nozīmi visam palabošanas procesam. Cerams, ka cilvēks, kurš labo tevi, dara to tādēļ, ka viņš vai viņa grib redzēt tavu izaugsmi. Šī doma attieksmē ir būtiska, ja labošana tev tiešām ir ieguvums.

Tu teiksi: “Bet, ja nu tas cilvēks vienkārši kritizē mani?” Domājot šo domu – “*Kā es varu novērst to, lai šī nepareizā lieta nenotiktu atkal?*” varētu palīdzēt atvieglot tavas sāpes, kuras izraisīja viņu pieeja.

Kad tu domā šo domu, adresē to arī Dievam. Prasi, lai Viņš tev dod ieskatu un skaidru sapratni par to, kā pieaugt caur šo pieredzi.

Ir ļoti svarīgi, lai tev ir attieksme - „Es vēlos mācīties. Es gribu, lai Dievs mani mācītu. Es gribu, lai Dievs izmantotu citus, lai mani mācītu.” Šī attieksme var palīdzēt pārvērst šo sāpīgo labošanu par pozitīvu pieredzi. Ja tu patiešām vēlies pieaugt, tad tev ir jādod citiem atļauja labot tevi.

Pat lielajām zvaigznēm sportā ir treneri, kas viņus labo, un palīdz viņiem atrast veidus, kā uzlabot sevi. Vai tu vēlies gūt panākumus ceļā uz diženumu? Ļauj citiem tev palīdzēt.

Vēl viena šīs attieksmes daļa ir saprast, ka tad, kad mēs esam gatavi ļaut citiem labot mūs mazajās lietās, mēs vēlāk varam saredzēt, ka mēs no šīm mazajām problēmām esam guvuši lielas mācības. Mazās problēmas princips bieži ir liels jautājums Dieva acīs. Pildspalvas vai 1.00EUR zādzība var šķīst pārāk maza lieta, lai radītu izmaiņas, bet Dievs vēlas, lai mēs iemācītos godīguma rakstura īpašību.

Ja mēs ļausim mazajām problēmām aizslīdēt bez mācīšanās no tām, tās aizvedīs mūs pa ceļu uz lielākām problēmām ar lielāku kaitējumu.

Šī doma – „*Kā es varu novērst to, lai šī nepareizā lieta nenotiktu atkal?*” varētu novērst arī strīdus. Šī doma fokusē uzmanību uz nākotni, nevis atpakaļ uz pagātņi. Ja tu visu savu uzmanību fokusē uz pagātņi, tad ir ļoti viegli sākt strīdēties par detaļām, kā tad tas viss īsti notika. Norij savu lepnumu un savas ievainotās jūtas un lūdz pēc palīdzības. Salamana pamācības dod kādus ļoti iedvesmojošus apsolījumus priekš tiem, kas to dara.

Sal.pam. 12:26 (tulkojums no New Living Translation)

Dievbijīgais saviem draugiem dod labu padomu; ļaunais viņus vada maldīties.

Sal.pam. 13:14 (tulkojums no New Living Translation)

Padoms no gudra ir kā dzīvību dodošs avots; tie, kuri to pieņem, izvairās no nāves lamatām.

Sal.pam. 15:31-32 (tulkojums no New Living Translation)

³¹Ja tu klausies konstruktīvu kritiku, tu būsi mājā, gudro vidū. ³²Ja tu noraidi kritiku, tu tikai kaitē sev; bet ja tu klausies labojumā, tu pieaudz sapratnē.

“Ko man teikt tagad, kad mani labo?”

Bez draudiem savā balsī, tu varētu teikt: “Es gribētu mainīties tajā sfērā, kuru tu tikko pieminēji. Es gribētu lūgt, lai tu palīdzi. Es augsti vērtētu katru ieteikumu, kuru tu man varētu dot par to, kā izvairīties no tā, lai tas neatkārtotos atkal.”

Varbūt viņi pateiks kādas idejas. Ja tā, lieliski! Ja viņiem nav nekādu ideju – ļauj viņiem saprast, ka tas nekas. Esi uzmanīgs, ka tu to nepasaki ar nepareizu attieksmi: “Ja jau tu esi tik gudrs, ka redzi manas problēmas, tad pasaki, kā tās atrisināt. Ja nē, tad skaties uz sevi!” Tā nav pareiza pieeja, lūdzot pēc palīdzības.

Tu vari lūgt palīdzību draugam vai vadītājam, kuram tu uzticies. Nebaidies lūgt palīdzību.

Ir daudzas rakstura īpašības, kas ir saistītas ar šo attieksmes daļu, kad tiec labots. Nosauksim dažas: godīgums, sadarbība, cieņa, sirsnība, radošums, nopietnība un pazemība.

Pasakies cilvēkam par jebkuru ideju, ko viņš vai viņa tev dod. Ja šim cilvēkam nav nekāds padoms priekš tevis, tad vienkārši pasaki: „Paldies, ka palabo mani.” Tu vari paprasīt, lai viņš lūdz par tevi.

Šīs piecas domas ir tikai viens ideju kopums, kas var izveidot bībelisku attieksmi, ko pielietot tad, kad kāds labo vai kritizē. Ir arī citas domas, kuras varētu iekļaut. Tev pašam var rasties kādas idejas, kas priekš tevis labāk darbosies. Lieliski! Pats svarīgākais ir sākt attīstīt un izmantot attieksmi, kas patiesi ir bībeliska.

C. Kāds ir ieguvums, lietojot bībelisku attieksmi tad, kad es tieku labots vai kritizēts?

Kad tu spēj skaidri saskatīt bībeliskas attieksmes izmantošanas ieguvumus, atbildot uz kritiku, tas tevi motivēs mainīt savu attieksmi. Šeit būs dažādi ieguvumi, ko tu vari piedzīvot, pielietojot šo bībelisko attieksmi savā dzīvē.

1. Tu novērsīsi daudzas sāpīgas problēmas, dažas no tām tiks pārrunātās šīs nodaļas nākamajā daļā.
2. Tu iepriecināsi Dievu. Dievam patīk, ka mēs izmantojam Viņa Vārdu darbībā savā ikdienā.
3. Tu vari pārvērst sāpīgu pieredzi izaugsmes iespējā. Tā patiešām ir taisnība, ja tu iesi caur līdz pēdējai domai – “Kā es varu novērst to, lai šī nepareizā lieta nenotiktu atkal?”
4. Tu vari izveidot kārtīgu draudzību. Ja tu vari iemācīties pieņemt kritiku un saskatīt to kā pozitīvu pieredzi, tad tu sapratīsi, ka draudzība ar to cilvēku, kurš tevi laboja, kļūs stiprāka.
5. Tu vari kaut ko iemācīties!

D. Kādas ir problēmas, kas saistītas ar šo attieksmi?

Tevar var būt vieglāk uzskaitīt piecas problēmas, kas saistītas ar šo attieksmi, nekā uzskaitīt piecus ieguvumus, kas izriet no bībeliskas attieksmes, kad tiec labots. Kad tu mēģini sākt lietot šo bībelisko attieksmi, kad tiec labots, tu vari saskarties ar visādām problēmām. Tas ir grūts izaicinājums, padarīt šo attieksmi par regulāru savas dzīves daļu. Tas prasīs laiku, un tev daudzkārt var neizdoties. Bet vai tu vēlies turpināt darbu pie mērķa un mācīties no savām kļūdām?

Pat tad, kad tu lietoši šo bībelisko attieksmi, tev joprojām var rasties problēmas. Šeit ir dažas problēmas, ar kurām citi saskārās, mēģinot lietot šo attieksmi savā ikdienas dzīvē.

Tu vari pierakstīt personisku atbildi uz katru no šīm problēmām, aprakstot, cik bieži tu cīnījies ar katru problēmu. Tu vari arī pierakstīt progresu, ko veici, lai pārvarētu katru no šīm problēmām.

1. Dusmas

Viena no lielākajām problēmām, kas ir saistīta ar šo attieksmi, ir dusmas. Abiem – gan tev, gan cilvēkam, kurš tevi labo, būtu vieglāk atbildēt ar dusmām. Jēkaba 1:19-20 un Efeziešiem 4:26-27 runā par mūsu dusmām.

Efeziešiem 4:26-27 (tulkojums no New Living Translation)

²⁶Un “negrēko, ļaujot dusmām gūt kontroli pār sevi.” Neļauj saulei norietēt, kamēr tu vēl esi dusmīgs, ²⁷jo dusmas dod spēcīgu atbalsta vietu velnam.

Šis pēdējais pants dod skaidru brīdinājumu. Kad mēs esam dusmīgi, velnam ir vieglāk kārdināt mūs sagrēkot.

Labāk uz labojumiem būtu reaģēt ar skumjām, nevis dusmām. Atbildi ar skumjām, kad kāds labo tevi sliktā veidā. Dusmošanās uz šo cilvēku, nepalīdzēs viņam vai viņai būt efektīvākiem nākamajā reizē, kad viņš labos kādu.

2. Cilvēks kļūdījās, kritizējot mani

Vēl viena liela problēma, kas ir saistīta ar labošanu, ir cilvēks, kurš labo vai kritizē tevi. Viņš vai viņa parasti to dara nepareizi. Dažreiz liekas neiespējami pieņemt kritiku, dēļ veida, kādā cilvēks runā ar tevi. Tādēļ tev vajadzēs lūgt, lai Svētais Gars dod tev spēku atbildēt ar bībelisku attieksmi. Skatīt Salamana pamācības 20:22.

Kad cilvēks labo tevi nepareizā veidā, atbildi ar piedošanu. Kad Jēzus bija pie krusta, viņš lūdza: “Tēvs, piedod viņiem, jo viņi nezina, ko dara.” (Lūkas 23:34). Šī varētu būt lūgšana, ko tev vajadzētu lūgt, ja cilvēks tevi labo nepareizā veidā. Varbūt viņš nezina, ka ir labāks veids, kā tevi palabot.

3. Cilvēkam viņa fakti nav pareizi

Cik bieži tu esi teicis: “Viņam nav pareizi fakti. Viņš patiesībā nezina, kas notika.” Pirms tu izdari šo secinājumu un mēģini attaisnoties, ļauj viņam pastāstīt savu stāsta pusi. Tas prasīs milzīgu pacietības devu un paškontroli, bet tas var novērst strīdus un tālākus pārpratumus.

Zelta likums Lūkas 6:31 ļoti labi šeit iederas. Atbildi cilvēkam tā, kā tu gribētu, lai viņš tev atbild, ja tu viņu labotu.

4. Es nekļūdījos!

Dievs zina visu patiesību. Ieklausies Dievā un cilvēkā, kurš runā ar tevi. Ja tev bija taisnība, tad Dievs palīdzēs otram cilvēkam saskatīt patiesību. Ja cilvēki nepatiesi apvainoja Kristu, kāpēc tu domā, ka tava dzīve būs citādāka?

5. Viņi man netic, ja es atbildu ar bībelisku attieksmi

Tev var būt taisnība. Daži cilvēki nekad nav redzējuši, ka kāds atbildētu ar bībelisku attieksmi, kad viņš tiek kritizēts. Bet, ja tu paliksi mierīgs un turpināsi lietot savu bībelisko attieksmi, Dievs tev palīdzēs šajā situācijā. Tā nav tava atbildība, piespiest citus ticēt, ka tu esi patiess.

6. Es aizmirsu pielietot savu jauno attieksmi tad, kad mani laboja

Neesi pārsteigts, ja tu aizmirsti izmantot savu jauno bībelisko attieksmi, kad kāds tevi kritizē. Svarīgākais ir katru dienu atkārtot savu jauno attieksmes veidu. Jo vairāk tu piepildīsi savu prātu ar jauno attieksmi, jo vieglāk būs lietot to pareizajā laikā.

7. Cilvēks, kurš mani kritizē, negrib man palīdzēt

“Viņš tikai mēģina mani satriekt. Viņš nemaz negrib man palīdzēt.” Dažreiz cilvēkiem, kuri labo vai kritizē tevi, būs nepareizi motīvi. Varbūt viņiem ir tā pati problēma, kurā viņi apsūdz tevi. Tu esi atbildīgs par savu kļūdu un vājību labošanu. Ļauj Svētajam Garam darboties pie šī cilvēka problēmām. Nemēģini labot to cilvēku, tajā pat brīdī, kad viņš vai viņa labo tevi.

Lūkas 6:27-28 Jēzus dod kādu praktisku padomu, kā izturēties pret cilvēkiem, kuri kritizē tevi un apgrūtina tavu dzīvi.

Lūkas 6:27-28 (tulkojums no New International Version)

Bet Es saku tev, kurš klausies mani: mīli savus ienaidniekus, dari labu tiem, kas tevi ienīst, (28) svētī tos, kuri tevi nolād, lūdz par tiem, kuri ļaunprātīgi izturas pret tevi.

8. Man sāp, kad kāds mani kritizē

Daudziem no mums būtu grūti izvīrēt šādu apgalvojumu: “Kad kāds mani labo, mans lepnums tiek ievainots.” Ja mūs nepatiesi apvaino, tad tiek ievainots kaut kas vairāk kā tikai mūsu lepnums. Bet bieži vien tas ir mūsu lepnums, kas liek mums dusmās atcirst atpakaļ cilvēkam, kurš kritizē mūs. Iespējams, ka patiesais jautājums ir – vai tu gribi pieaugt, vai arī tu vienkārši gribi pasargāt savu lepnumu?

9. Ko darīt, ja mans vadītājs liek man grēkot?

Ir reti gadījumi, kad tavš vadītājs liek tev kaut ko darīt, kas pēc tavām domām ir grēks. Tu atsakies un tavš vadītājs mēģina labot tevi par to, ka tu to nedari tā, kā viņš lika to darīt. Ko tev vajadzētu darīt? Tas ir grūts jautājums un tev uzmanīgi jānovērtē šī situācija, un jānosaka, vai tas tiešām ir grēks. Tu vari to pārrunāt ar citu kristieti, kuru tu respektē.

Šī problēma ir plaši apspriesta *Grupu studiju jaunai dzīvei* kursā, ko sauc **Paklausība cilvēkam**. Arī trīs cilvēki Vecajā Derībā saskārās ar šādu situāciju. Daniēla 3. nodaļa stāsta par to, kā Sadrahs, Mesahs un Abed-nego reaģēja uz šo problēmu.

Kādai jābūt bībeliskai attieksmei, kad...

Manas domas	Sajūtas	Pozitīva iekšējā īpašība	Ko man vajadzētu teikt
1. Mani laboja Sal.pam. 10:17		Modrība Jūtīgums	Neko
2. Es uzmanīgi klausīšos.		Sirsnība Cieņa Pacietība Sapratne	Neko
3. Es esmu pateicīgs par to, ka viņa(-š) mani labo. 1.Tesalonīķiešiem 5:18	Prieks	Pateicība Pieklājība Sirsnība	Paldies, ka pievērs tam manu uzmanību. <i>Vai</i> Es novērtēju to, ka tu mani labo.
4. Es kļūdījos. (Ko es <u>izdarīju</u> , kas lika viņam <u>domāt</u> , ka es kļūdījos?)	Skumjas Vaina	Pazemība Godīga attieksme Jūtīgums Izpratne Drosme Objektivitāte Atklātība Atbildība	Tu domā, ka es... Tev taisnība, es kļūdījos.
5. Kā es varu novērst to, lai nepareizā lieta nenotiktu atkal? 2.Korintiešiem. 8:11, tulkojums no GNB	Prieks Mīlestība	Nopietnība Entuziasms Izpratne Radošums Sadarbība Elastība Atklātība Pielāgošanās spēja Objektivitāte Pacietība Neatmaidība Cieņa	Es gribētu lūgt, lai tu man palīdzi. Es patiešām novērtētu ikvienu ieteikumu, ko tu man varētu dot par to, kā es varu novērst to, lai šāda lieta atkārtotos.

...esmu ticis labots vai kritizēts

Ko man darīt	Rakstu vietas	Vecā attieksme (vecās domas un darbība)
1. Skaties uz cilvēku. Parādi, ka tu pievērs viņam uzmanību.	Sal.pam. 10:17	Kādēļ viņš/viņa man dara pār?
2. Turpini skatīties uz cilvēku. Uzmanīgi klausies. Esi mierīgs; negrozies riņķī.	Jēkaba 1:19, tulkojums no NLB Sal.pam. 13:3 Sal.pam. 15:28	Neklausies tai civlēcā. Mēģini viņu pārtraukt.
3. Parādi draudzību un novērtējumu savā sejas izteiksmē un balss tonī. Esi mierīgs.	1.Tesalonīķiešiem 5:18	Dusmojies uz to cilvēku. Kritizē un nosodi viņu.
4. Ar savu sejas izteiksmi parādi, ka esi bēdīgs.	Filipiešiem 2:2,3 Sal.pam. 28:13 Jēkaba 4:9	Noliedz apsūdzības. Sāc ar to cilvēku strīdēties.
5. Parādi nopietnību savā sejas izteiksmē. Esi mierīgs. Nospraud mērķus un sasniedz tos. Sal.pam. 12:26	2.Korintiešiem 8:11, tulkojums no GNB Sal.pam. 12:26 Sal.pam. 13:14 Sal.pam. 15:31-32 Sal.pam. 10:17 Jēkaba 1:22-25	Pasaki, lai tas cilvēks skatās uz sevi. Uzsver problēmas, kas ir tā cilvēka dzīvē.

E. Kā man sākt attīstīt šo attieksmi?

Ja tu esi jauns kristietis, tas var būt liels izaicinājums, attīstīt šo jauno attieksmi. Dosim tev dažas idejas, ar ko sākt. Atceries, ka tas var prasīt vairākas dienas vai nedēļas, pirms tu apgūsi šo jauno attieksmi. Bet ar kaut ko tev ir jāsāk, vienu mazu solīti pēc otra.

1. Iegaumē domas, kas izveido šo jauno bībelisko attieksmi.
2. Pārskati šo jauno attieksmi vairākas reizes dienā.
3. Iegaumē Rakstu vietas, kas atbilst katrai domai.
4. Vēro citus, kuri reaģē ar bībelisku attieksmi, kad viņi tiek laboti.
5. Pārskati situācijas, kurās tu nesen tiki labots vai kritizēts. Novērtē to kā tu reagēji.

Varbūt tev neizdosies uzreiz likt lietā visas piecas jaunās attieksmes daļas. Bet pēc katras situācijas, kad tu tiki labots vai kritizēts, apstājies un novērtē, ko tu izdarīji un pateici. Ko tu domāji tad, kad tevi laboja?

Tagad atdzīvini šo situāciju savā prātā, bet šoreiz izmanto jauno bībelisko attieksmi. Ko tu domātu, teiktu un darītu citādāk? Šāda veida pārdomas (sapņošana nomodā) var palīdzēt saskatīt praktiskus veidus, kā pielietot šo jauno attieksmi ikdienas aktivitātēs. Šī tipa projekts ir izskaidrots šī kursa Studiju ceļveža 4. projektā.

4.nodaļa

Pareizā attieksme, kādai jābūt, kad labo kādu citu

Cik daudzus kristiešus tu esi sastapis, kuri, aizrādot citiem, nepārtraukti izmanto bībelisku attieksmi un metodes? Vai tev ir grūti iedomāties šādus cilvēkus? Daudziem citiem kristiešiem sagādātu grūtības nosaukt šādus cilvēkus. Kāpēc?

Kristieši bieži izturas nevērīgi pret rūpīgām studijām par to, kas Dievam sakāms par to, kā vajadzētu citu labot. Daudzi, kuri zina, ko Bībele saka par citu labošanu, ir kļūdījušies, izmantojot šīs vadlīnijas savās ikdienas aktivitātēs.

Daži cilvēki baidās labot citus, kuri ir kaut ko nepareizi izdarījuši. Dažiem cilvēkiem ir pretēja attieksme – viņiem patīk labot citus. Tā ir viņu dzīves „misija” – vienmēr skatīties uz to, ko tu izdarīji nepareizi - Dieva policijas darbinieks.

Kā kristietim, tev ir jābūt gatavam saņemt labojumu, neizsakot attaisnojumus. Un kad nepieciešams, tev ir jābūt gatavam labot kādu citu.

Šī citu palabošanas attieksme ir ļoti svarīga ikviena kristieša dzīvē. Mūsu dzīves būs daudz laimīgākas, ja mēs izmantosim bībelisku attieksmi, kad mēs labojam citus. Aplūkosim tuvāk visu šo citu labošanas jomu.

A. Kuru man vajadzētu labot?

“Vai man kā kristietim ir atbildība vai brīvība palabot kādu, kad viņi dara kaut ko nepareizi?” Kad tu paklausies, kā cilvēki reaģē uz to, ka viņi tiek laboti, šķiet, ka atbilde uz šo jautājumu ir - NĒ! Ko Dievs saka par to?

1. Garīgi nobriedušiem kristiešiem vajadzētu palabot kristieti, kurš grēko.

Galatiešiem 6:1 (tulkojums no New International Version)

Brāļi, ja kāds ir notverts grēkā, jums, kas esat garīgi, vajadzētu viņu uzmanīgi atjaunot. Bet skatieties uz sevi, vai arī jūs varat tikt kārdināti.

2. Ja tev ir autoritāte pār citu cilvēku, tev ir atbildība palabot to cilvēku, kad viņš dara kaut ko nepareizu.
3. Vecākiem ir atbildība labot savus bērnus.

Sal.pam. 13:24 (tulkojums no Good News Bible)

Ja tu nesodi savu dēlu, tu viņu nemīli. Ja tu viņu mīli, tu viņu labosi.

4. Vai tavas mājas vai patreizējās dzīves vietas likumi skaidri parāda tavu atbildību labot tos, kuri dara kaut ko nepareizu?

Iespējams tavi vecāki ir devuši noteikumus, kas regulē ko, kad un kā tev jālabo jūsu mājā. Daži "Teen Challenge" centri dod katram studentam atbildību pieskatīt citus savas grupas locekļus. Ja cilvēks tajā grupā nepilda šo atbildību, tad viņš tiek uzskatīts par daļu no problēmas un tiks disciplinēts par to, ka nav palabojis cilvēku, kurš viņam zinot darīja kaut ko nepareizu.

Citās vietās cilvēkiem nav atbildība labot citus. Viņi var iekļūt nepatīkšanās, ja mēģinās labot kādu, kurš dara kaut ko nepareizi. Tev ir jāpārbauda kādi ir noteikumi tajā vietā, kur tu dzīvo. Pajautā saviem vadītājiem, lai precizē, kāda ir tava atbildība, kad ir nepieciešams labot kādu cilvēku, kurš dara kaut ko nepareizu.

B. Kāda ir jābūt bībeliskai attieksmei, labojot citus?

Ir daudzas atšķirīgas metodes labojot citus. Bet mēs varam noteikt dažas galvenās domas, kurām vajadzētu kļūt par tavas attieksmes daļu, kad tu kādu palabo. Šīs domas var izmantot kopā ar jebkuru bībelisko metodi, kuru tu izmanto, labojot citus.

Kāda ir jābūt bībeliskai attieksmei, labojot citus

1. Šis cilvēks ir īpašs Dieva draugs.
Es gribu būt spējīgs dot labu ziņojumu par šo cilvēku.
2. Ko šis cilvēks nepareizu izdarīja?
3. Kāds ir Dieva veids problēmas labošanā?
4. Kā es varu palīdzēt šim cilvēkam sekot Dieva veidam?

Paskatīsimies tuvāk uz katru no šīm domām.

1.doma: Šis cilvēks ir īpašs Dieva draugs. Es gribu būt spējīgs dot labu ziņojumu par šo cilvēku.

Dievs ļoti mīl šo cilvēku, neatkarīgi no tā, ko viņš vai viņa ir izdarījuši nepareizi. Jau no paša sākuma tev ir jāpatur prātā, ka tu runā ar vienu no Dieva īpašajiem draugiem. Šī doma arī izskaidro, kāpēc tu palabosi šo cilvēku. Tavam motīvam jābūt – palīdzēt šim cilvēkam kļūt līdzīgākam Kristus, lai tu varētu teikt tikai labas atsauksmes par viņu. Ir ļoti viegli labot

kādu ar nepareiziem motīviem. Piemēram, tu vari to darīt tā, ka tu liec tam cilvēkam izskatīties slikti. Mēs nedrīkstam ļaut šim motīvam mūs kontrolēt.

2.doma: Ko šis cilvēks nepareizu izdarīja?

Tu jau redzi, ka šī doma ir jautājums. Pārāk bieži mēs visi labojam kādu cilvēku, neuzdodot šo jautājumu. Mēs pieņemam, ka zinām atbildi uz šo jautājumu. Mēs vadāmies pēc tā, ko esam redzējuši vai dzirdējuši un pieņemam, ka mums ir visi patiesie fakti.

Tā vietā, lai teiktu cilvēkam, ko viņš ir izdarījis nepareizi, labāk būtu pajautāt, lai viņš izskaidro, ko viņš izdarīja vai pateica. Dod viņam iespēju paskaidrot, ko viņš darīja. Pēc tam, kad būsi uzklauzījis viņa viedokli, tu vari daudz labāk atbildēt uz šo jautājumu — “Ko šis cilvēks nepareizu izdarīja.”

Kas tev būtu jādara, ja tu noskaidro, ka tev nav bijuši pareizi fakti? Ja tu vēl neesi viņu apsūdzējis ne par ko, tad, iespējams, ka būs diezgan viegli beigt sarunu. Bet, ja tu jau esi izvirzījis dažas nopietnas apsūdzības par to, ko viņš nepareizi izdarīja, un pēc tam tu saproti, ka viss tomēr tā nenotika, tev vajadzēs atvainoties par nepareizajām apsūdzībām. Kā jau tu varētu zināt no savas pagātnes pieredzes, tas ir visai pazemojoši.

Palīdzot cilvēkam apzināties, ko viņš ir izdarījis nepareizi, mums ir jābūt uzmanīgiem, ka mēs nenosodām viņu. Mūsu atbildība ir palīdzēt viņam izlabot problēmu, nevis izrādīt atriebību.

Ja tu esi cilvēks, kam ir autoritāte, tev vajadzētu arī disciplinēt cilvēku par to, ko viņš ir nepareizu izdarījis. Esi uzmanīgs, ka tu neļauj savām emocijām kontrolēt savas domas un rīcību. Ļauj cilvēkam redzēt, ka tu izrādi skumju emocijas, nevis dusmas vai ļaunu, lepnuma pilnu prieku par to, ka tu esi viņu pieķēris, darot kaut ko nepareizu.

3.doma: Kāds ir Dieva veids problēmas labošanā?

Mums ir atbildība darīt vairāk kā vienkārši norādīt uz cilvēka kļūdām. Galatiešiem 6:1 saka: “jums, kas esat garīgi, vajadzētu viņu uzmanīgi atjaunot” (tulkojums no NIV). Ja Dievs pašlaik runātu ar šo cilvēku, ko Viņš teiktu, lai palīdzētu šim cilvēkam atrisināt problēmu? Kā Dievs dotu šo padomu?

Mums ir jābūt uzmanīgiem, domājot par to, kā bībeliskie principi ir saistīti ar problēmu, ko pārrunājam. Vienmēr šajā brīdī mums nav cilvēkam jācītē Bībeles panti.

4.doma: Kā es varu palīdzēt šim cilvēkam sekot Dieva veidam?

Ir viegli uzdot šo jautājumu savā prātā, kad tu labo kādu. Bet vai tu patiešām vari palīdzēt šim cilvēkam iet Dieva ceļus? Tas būs daudz grūtāk, kā vienkārši iedomāties šo domu. Viņa vēlme sekot Dieva ceļiem būs tieši saistīta ar to, kā tu palabo viņu. Tādēļ Galatiešiem 6:1 saka, lai uzmanīgi palīdz cilvēkam atgriezties uz pareizā ceļa.

Process, kad atgriežas uz Dieva ceļa, var aizņemt daudz ilgāku laiku, kā vienkārši pateikt to, ka cilvēks ir izdarījis kaut ko nepareizu. Bet, ja mēs patiesi vēlamies lietot bībelisku attieksmi, mēs veltīsim laiku, lai palīdzētu cilvēkam atgriezties uz pareizā ceļa.

“Bet ko darīt tad, ja cilvēks atsakās no manas palīdzības?” Tu nevari uzspiest savu palīdzību citam. Ja tu izrādi vēlmi palīdzēt un parādi pareizo attieksmi, viņš var mainīt savas domas un vēlāk atgriezties un lūgt palīdzību. Bet, ja tu mēģini uzspiest savu palīdzību vai kritizē viņu par to, ka viņš atsakās pieņemt tavu palīdzību, tu iedragāsi attiecības, kas tev ir izveidojušās ar šo cilvēku.

Pat ja tu labo otru cilvēku laipnā un uzmanīgā veidā, tu joprojām vari saņemt dusmīgu atbildi no cilvēka, kuru labo. Viņš vai viņa var dusmoties mēnešus vai gadus. Tev jākoncentrējas darīt to, ko Dievs ir teicis, lai tu dari, un ļaut Dievam parūpēties par otras personas atbildi tev.

Šīs četras vienkāršās domas nodrošina tevi ar bībelisku attieksmi, ko tu vari lietot katru reizi, kad tu kādu labo. Ja tu paskaties uz dažādām situācijām, kurās tu labo citu, tu ātri redzēsi, ka tās visas nav vienādas. Dažas ir par sīkām kļūdiņām, kuras cilvēki ir pieļāvuši. Citā gadījumā būs lielas problēmas, ko tu mēģināsi izlabot. Katrā situācijā, mums nepārtraukti ir jālūdz: “Dievs, turi mani uz pareizā ceļa. Palīdzi man saglabāt pareizo attieksmi, kad es laboju šo cilvēku.”

Tagad paskatīsimies uz dažām metodēm un vadlīnijām, ko lietot, kad labojam kādu. Ko tev vajadzētu *teikt* un *darīt*, kad tu lieto šo bībelisko attieksmi?

C. Kā man vajadzētu citus labot?

“Vai ir kāds vienkāršs veids vai metode, ko es varētu lietot katru reizi, kad es kādu laboju?” Atbildi uz šo jautājumu sniegs īss Jēzus dzīves apskats. Nē, ir daudzas atšķirīgas metodes, ko var izmantot, lai labotu cilvēku.

1. Trīs atslēgas, lai izvēlētos pareizo metodi, labojot kādu

“Kā lai es zinu, kādu metodi izmantot?” Šeit būs trīs atslēgas, kas palīdzēs tev izlemt, kā labot kādu.

a. Ko es laboju?

Tu nevari vienmēr izmantot vienu metodi labojot ikvienu. Katra personība ir citādāka. Viens cilvēks reaģēs uz ļoti maigu pieeju. Citam būs vajadzīga stingrāka pieeja. Bija gadījums, kad Jēzus lietoja ļoti stingrus vārdus, lai labotu Pēteri, vienu no saviem divpadsmit mācekļiem.

Mateja 16:23 (tulkojums no Good News Bible)

Jēzus apgriezās apkārt un teica Pēterim: “Atkāpies no manis, sātan! Tu esi šķersslis manā ceļā, jo šīs tavas domas nenāk no Dieva, bet no cilvēka.”

Jēzus nepielietoja šo pieeju pie citiem cilvēkiem, kurus Viņš laboja.

Kad tu pārdomā, kā tu palabosi cilvēku, tev ir uzmanīgi jāizlemj, kāda būtu vislabākā pieeja šim cilvēkam. Lūdz, lai Svētais Gars dod tev labāku izpratni par šo cilvēku.

b. Cik nopietna ir tā lieta, ko cilvēks ir izdarījis nepareizi?

Ja tavs bērns smērē pārāk daudz sviesta uz maizes, tu palabo viņu. Bet tava pieeja būs daudz citādāka, ja tavs bērns būtu nozadzis mašīnu un sasitis to. „Nozieguma” nopietnība būtiski ietekmēs to, ko tu teiksi cilvēkam.

Līdzsvars tavā dzīvē ir reāls izaicinājums šajā jomā. Tikai tāpēc, ka kāds kaut ko dara nepareizi, tas nenozīmē, ka tev vienmēr ir jālabo šis cilvēks. Tā ir taisnība, it īpaši, ja cilvēks nepārkāpj kādu no Dieva likumiem.

Viena ierasta “problēma”, kas ir dažiem cilvēkiem - viņi stāsta par kaut ko, kas notika pirms vairākiem mēnešiem vai gadiem. Terēze sāk stāstu: „Es atceros apmēram pirms 3 gadiem, kad mēs pavadījām atvaļinājumu. Tā bija otrdiena, un mēs gājām peldēties jūrā.”

“Tā nav taisnība, Terēze,” viņas vīrs pārtrauca, “tā bija trešdiena, kad mēs gājām peldēt.”

Dažreiz mēs nonākam pie tā, ka labojam detaļas, kurām nav reālas nozīmes. Ja tu klausies šo stāstu, vai tiešām tevi interesē, vai tas bija otrdien vai trešdien? Ir dažas kļūdas, ko nav jālabo. Tādā situācijā kāda bija Terēzei un viņas vīram, labošana var viegli radīt lielāku problēmu, kā lieta, kuru sāka labot.

Terēze un viņas vīrs viegli varēja sākt strīdu par to vai tas bija otrdienā vai trešdienā. “Es esmu patiešām nogurusi no tā, ka tu mani vienmēr labo manu draugu priekšā,” Terēze vēlāk teica savam vīram.

Patiesībā, viņas vīra labojums var atklāt lielāku problēmu viņa dzīvē, nekā viņas. Vai tu jūties tā, ka tev obligāti jālabo citi? Kādēļ? Ko tu centies pierādīt?

Bet dažiem cilvēkiem pretējā lieta arī var būt patiesa. Kad viņu mīļotais ir pieķerts nopietnā grēkā, viņi joprojām klusē. Viņi nekad nelabo savu mīļoto. Viņi vienkārši attaisno nepareizu uzvedību.

Mums ir jāatrod šis līdzsvars, un Dievs tev palīdzēs. Kad tev vajadzētu runāt un labot kādu, un kad tev vajadzētu paklusēt?

c. Tava personība ietekmēs metodes, kuras tu lietosi

Ja tu esi divus metrus garš un 115 kg tīri muskuļi, cilvēki, iespējams, klusu klausīsies, kad tu viņus labosi. Bet ja tu esi vienu vai pusotru metru garš un gandrīz 45 kg smags, tad tavs fiziskais izmērs neradīs to pašu respektu, kāds tavam garam draugam. Tas, vai tu esi vīrietis vai sieviete, ietekmēs to, kā cilvēki reaģēs, kad tu viņus labosi.

Tava personība arī tieši ietekmēs metodi, ko lietosi, labojot kādu. Ja tev ir ļoti autoritatīva personība un sagaidi, ka cilvēki lēks, kad tu saki „lēkt”, tad tu, iespējams, būsi diezgan stingrs, labojot kādu. Bet, ja tev ir ļoti klusa, kautrīga personība, tad tu reti varētu izmantot tiešu konfrontācijas pieeju citu labošanai. Daži cilvēki ir „dabiski dzimuši” kritiķi. Viņiem nav bailes kādu labot. Citi, iespējams, nekad nelabotu citu, ja viņiem būtu tāda iespēja.

Tikai tādēļ, ka tavs vadītājs ir veiksmīgs, izmantojot konkrētu metodi, aizrādot citiem, nenozīmē, ka arī tu veiksmīgi varēsi pielietot šo metodi.

Tātad, kā tu vari gūt panākumus labojot citus? Vissvarīgākā īpašība, kuru vajadzētu attīstīt, ir spēja saprast – mācīšanās, kā atklāt Dieva labāko veidu kā atrisināt katru situāciju.

Dievs ir apsolījis vadīt mūs visā patiesībā. Viņš var palīdzēt gūt panākumus citu labošanā, kad viņi ir izdarījuši kaut ko nepareizu. Panākumu atslēga ir “būt pašam,” būt līdzīgam Kristum un lietot bībelisku attieksmi, kad labo citu.

2. Bībeliskas metodes labojot citus

Bībelē ir vairākas vietas, kur ir dotas konkrētas instrukcijas par to, kā palabot citus. Salamana pamācību grāmatā ir ļoti daudz Rakstu vietas, kas gan tieši, gan netieši runā par citu labošanu un padoma došanu. Daudzas citas Rakstu vietas māca, kā dot padomu. Tieši to tu dari, kad labo kādu.

Mums ir jābūt uzmanīgiem, lai neatdalītu vienu Rakstu vietu un pateiktu: „Tā ir vienīgā Bībeles metode cilvēku labošanai, un šī metode ir jāizmanto katru reizi.” Dievs var palīdzēt mums pieaugt sapratnē par to, kuras metodes izmantot dažādās situācijās. Šeit ir trīs vietas Bībelē, kas dod mums praktiskas vadlīnijas citu labošanai.

a. Galatiešiem 6:1 metode labojot citus

Šis pants vēstulē galatiešiem runā tieši par tiem, kuri grēkojuši un pārkāpuši kādu no Dieva likumiem.

Galatiešiem 6:1 (tulkojums no New International Version)

Brāļi, ja kāds ir notverts grēkā, jums, kas esat garīgi, vajadzētu viņu uzmanīgi atjaunot. Bet skatieties uz sevi, vai arī jūs varat tikt kārdināti.

Šis pants apgalvo, ka tiem, kuri ir “garīgi,” ir jāatjauno tie, kuri ir krituši grēkā. Tas parasti iekļauj garīgos vadītājus vai citus garīgi nobriedušus kristiešus. Pat šos garīgos vadītājus Dievs brīdina, lai viņi ir uzmanīgi, ka nepadodas kārdinājumam.

Šī Rakstu vieta arī izaicina mūs labot citus ar šī cilvēka atjaunošanas mērķi. Mums arī jābūt uzmanīgiem, lai šo cilvēku labojam maigi.

Kā tu vari izšķirt vai tu esi pietiekami “garīgs”, lai labotu kādu? Tas ir jautājums, ko tu varētu uzdot saviem garīgajiem vadītājiem, lai saņemtu viņu padomu. Tu arī vari padarīt to par fokusu savā personīgajā lūgšanu laikā, jautājot Dievam, vai tev vajadzētu labot kādu, kurš ir grēkojis.

Cita lieta, ko tu vari darīt, ir doties pie saviem garīgajiem vadītājiem un pastāstīt viņiem par grēku, ko esi redzējis cita cilvēka dzīvē, un lūgt viņu palīdzību tajā, kā tev vajadzētu turpināt šo labošanu.

Ja persona dara kaut ko nepareizu, kas nav grēks, tad bieži vien arī citi var palabot, ne tikai garīgie vadītāji. Piemēram, Katrīna darbu dara nepareizi. Marta, jaunā Katrīnas draudzene, saskata šo problēmu un labo viņu. Lai gan Marta nav Katrīnas garīgā vadītāja, viņa joprojām var labot Katrīnu šajā situācijā.

b. Mateja 18:15-17 metode labojot citus

Šī citu labošanas metode, iespējams, ir viena no pazīstamākajām labošanas metodēm Bībelē. Tas dod trīs posmu procesu citu labošanai. Šo metodi var izmantot dažādās situācijās.

Mateja 18:15-17 (tulkojums no New International Version)

¹⁵Ja cits ticīgais grēko pret tevi, ej un privāti uzrādi viņa vainu. Ja tas otrs cilvēks klausā un atzīst to, tu esi atguvis to cilvēku. ¹⁶Bet, ja tu negūsti panākumus, ņem vienu vai divus citus ar sevi un ej atkal atpakaļ, tā, ka visu, ko tu saki, var apstiprināt divi vai trīs liecinieki. ¹⁷Ja tas cilvēks vēl joprojām atsakās klausīties, nes savu lietu draudzē. Ja draudze izlemj, ka tev ir taisnība, bet otrs cilvēks negrib to pieņemt, izturies pret to cilvēku kā pagānu vai korumpētu nodokļu iekasētāju.

Pirmā lieta, kas mums šeit jāaskata, ir tāda, ka runa ir par citas personas labošanu, kurš ir kristietis. Otrs dotais ierobežojums ir tas, ka šī persona ir grēkojusi – viņš vai viņa ir pārkāpuši vienu no Dieva likumiem. Trešais ierobežojums ir tas, ka šī persona ir grēkojusi pret tevi.

Mums ir jābūt uzmanīgiem, ka mēs neuzņemamies atbildību par citu cilvēku labošanu visā, ko mēs redzam, ka viņi dara nepareizi. Šī Rakstu vieta nedod tev tādu atbildības līmeni.

Šis bībeliskais piemērs attiecas uz situāciju, kad cilvēks ir grēkojis. Tomēr, šis ir ļoti labs paraugs, lai to izmantotu katru reizi, kad labo kādu. Dari to privāti. Varbūt tu pats atceries reizes, kad kāds laboja vai kritizēja tevi citu cilvēku priekšā. Apmulsums un dusmas, iespējams, bija lielākas šajā vidē nekā tad, ja persona būtu runājusi ar tevi privāti.

Pastāv liels kārdinājums pārrunāt cilvēka nodarījumu ar citiem cilvēkiem, pirms tu esi labojis to cilvēku. Pretojies kārdinājumam tenkot, jo tu vari mainīt savas domas par situāciju pēc tam, kad dzirdi citas personas pusi.

Mums ir jābūt uzmanīgiem, lai nepieņemtu, ka Mateja 18:15-17 ir vienīgā bībeliskā metode citu labošanai. Ir arī citas uzskaitītās metodes, kurām ir vienāda vērtība citu labošanā.

c. 2.Timotejam 3:16 metode labojot citus

Kad tu lasi 2. Timotejam 3:16, tu ātri ievērosi, ka tur tieši nerunā par to, kā cilvēkiem būtu jālabo vienam otru. Rakstu vietas konteksts pārrunā to, kā Bībeli var izmantot kristiešu dzīvē. Tomēr šīs Rakstu vietas četri galvenie punkti sniedz mums četrus lieliskus bībeliskus principus citu labošanai.

2.Timotejam 3:16 (tulkojums no Good News Bible)

Visi Raksti ir Dieva iedvesmoti un ir lietojami patiesības mācīšanai, izsakot rājienu par kļūdām, labojot vainas un dodot instrukcijas pareizai dzīvošanai.

2 Timotejam 3:16 (tulkojums no Phillips New Testament)

Visi raksti ir Dieva iedvesmoti un ir lietojami mācot ticību, labojot kļūdas, atjaunojot cilvēka dzīves vrzienu un trenējot viņu labā dzīvošanā.

Šeit ir četras iespējamās pieejas, labojot citus.

- (1) Mācīt patiesību,
- (2) Izsakot rājienu par kļūdām,
- (3) Labojot vainu,
(atjaunojot cilvēka dzīves virzienu)
- (4) Dot instrukcijas pareizai dzīvošanai.
(trenējot viņu labā dzīvošanā)

Kad mēs pārbaudām metodes, ko Jēzus izmantoja labojot citus, mēs atklāsim, ka Viņš bieži izmantoja vienu vai vairākas no šīm metodēm, kad Viņš laboja cilvēkus. Kad Rakstu mācītājs mēģināja apmānīt Jēzu (Lūkas 10:25-37), Jēzus nenorāja cilvēku par viņa nepareizajiem motīviem. Viņš izmantoja 1. un 4. metodi.

Pirmajā viņu diskusijas daļā Jēzus izmantoja metodi “Mācīt patiesību” un pārrunāja bībeliskās patiesības, kas bija saistītas ar šī cilvēka jautājumiem. Pēc cilvēka atbildes (29. pantā) Jēzus redzēja, ka viņš vēl nav atteicies no savas nepareizās rīcības. Tādēļ Viņš pastāstīja līdzību par labo samarieti, kā piemēru 4. metodei “Dot instrukcijas pareizai dzīvošanai”.

Trīs galvenie faktori, kas ir pārrunāti 32.-34. lapā, atstās lielu ietekmi uz to, kuru no šīm četrām metodēm tu izvēlēšies, labojot citu cilvēku. Jēzus izrādīja ļoti lielu iejūtību pret to cilvēku, kuru Viņš laboja. Viņš izvēlējās tādu metodi, kas palīdzēs cilvēkam, ne tikai, kas atklātu problēmu.

Dažiem no mums ir pārāk viegli izmantot 2. metodi “Izsakot rājienu par kļūdām”. Varbūt tu esi dzirdējis, kā kāds saka: “Galū galā, viņiem nebija taisnība. Visiem tas ir jāzina – īpaši jau tam, kurš ir vainīgs tajā. Viņam jācieš par savu grēku.” Mums ir jāattīsta prasmes, lai pielietotu pārējās trīs citu labošanas metodes. Varbūt tad mums nevajadzēs tik bieži rāties ar cilvēkiem.

Paskatīsimies tuvāk uz šīm četrām pieejām, kas dotas 2. Timotejam 3:16.

1. Mācīt patiesību

Pieeja šeit ir mācīt vienkāršu Bībeles patiesību, kas ir saistīta ar problēmu cilvēka dzīvē. Dažreiz jaunie kristieši pieļauj kļūdas un izdara kaut ko nepareizu, jo viņi nezina, ko Dievs grib, lai viņi darītu. Palīdzi cilvēkam atklāt Dieva patiesību. Dažos gadījumos tev vajadzēs palīdzēt cilvēkam saskatīt, kā šī patiesība ir saistīta ar viņa dzīvi.

2. Izsakot rājienu par kļūdām

“Beidz to darīt!” ir ierasts aizrādījums, ko izmanto vecāki. Dažās situācijās tas ir viss, kas ir vajadzīgs. Bērns zina, kas viņam būtu jādara, un īss rājiens atgriež viņu atpakaļ pie darāmā.

Mums ir jābūt uzmanīgiem, kā mēs aizrādām citiem cilvēkiem, īpaši pusaudžiem un pieaugušajiem. Vienkāršs rājiens var būt ļoti ass un var sāpināt cilvēku, kuru mēs mēģinām palabot. Citas labošanas metodes bieži vien aizņem vairāk laika un ir daudz sarežģītākas, bet rezultāti bieži vien ir daudz labāki.

3. Labojot vainu

Cits veids, kā aprakstīt šo metodi, ir “Atjaunojot cilvēka dzīves virzienu”. Šī labošanas metode pirmkārt fokusējas uz problēmas labošanu, kas radusies no nepareizas cilvēka rīcības.

Ja tu ceļo un nogriezies nepareizā pagriezienā, tavš pirmais darbs ir atgriezties uz pareizā ceļa. Problēmu neatrisinās tas, ka tu zini pareizo ceļu. Vispirms tev ir jānoskaidro, kā atgriezties atpakaļ uz tā ceļa.

Kad mēs izmantojam šo labošanas metodi, mēs vēlamies palīdzēt cilvēkam atgriezties uz pareizā ceļa. Tu vari veltīt laiku viņam, lai parādītu, kā izvairīties no atkārtotiem šāda veida notikumiem.

Mēs varētu šo metodi salīdzināt arī ar pavāra darbu. Ja cilvēks pareizi gatavo ēst, tad katru dienu virtuvē nevajadzētu būt dūmiem un ugunij. Bet, ja plīts nav pareizi pievienota, tad katru reizi, kad pavārs mēģinās to ieslēgt, var sākties bīstams ugunsgrēks. Tūlītējs risinājums ir nodzēst uguni. Bet ilglaicīgs risinājums būtu pārliecināties, ka plīts ir pareizi pievienota un tiek lietotas drošas gatavošanas metodes.

Daži cilvēki jau tagad zina, kā pareizi dzīvot. Bet tāpat kā pavāram, viņiem ir nepieciešama palīdzība kādu problēmu izlabošanā, kuras neļauj viņiem gūt panākumus.

4. Dot instrukcijas pareizai dzīvošanai

Šo metodi var arī aprakstīt kā “trenējot viņu labā dzīvošanā”. Šī labošana fokusējas uz to, kā palīdzēt cilvēkam dienu pēc dienas turpināt pareizi dzīvot. Jauniem kristiešiem ir vajadzīga skaidra sapratne par to, kā viņi var turpināt dzīvot kārtīgu kristieša dzīvi dienu pēc dienas, mēnesi pēc mēneša.

Šo labošanas metodi var salīdzināt ar cilvēka mācīšanu, kā pareizi gatavot ēst, lai tiktu novērsti ugunsgrēki (un lai ēdiens garšotu lieliski).

Dažreiz labākais veids, kā palīdzēt cilvēkam, kurš ir izdarījis kaut ko nepareizu, ir dot viņam skaidras instrukcijas, kā pareizi dzīvot. Parādi šim cilvēkam konkrētas Rakstu vietas, kas ir saistītas ar šo problēmu. Palīdzi viņam vai viņai saskatīt, kā šīs patiesības, kad tās tiek realizētas dzīvē, palīdzēs cilvēkam dzīvot tādā veidā, kas patīk Dievam un nesāpina citus cilvēkus.

2. Timotejam 3:16 dotās četras iespējamās pieejas var tikt lietotas atsevišķi vai kopā. Svētais Gars var tev dot palīdzību, nosakot kuras pieejas lietot, kad tu labo kādu. Tomēr, ir svarīgi attīstīt prasmes lietojot visas četras pieejas.

D. Kādi ir daži padomi citu labošanā?

Šeit būs vēl dažas papildus idejas, kas var palīdzēt tev gūt panākumus labojot citus.

1. Griezies pie cilvēka ar vēlmi saprast patiesību

Pārliecinies, ka tavi motīvi ir tīri. Ja tu patiešām vēlies paklausīt otrai lielākajai pavēlei Bībelē, tad parādi to tagad ar tīru mīlestību pret šo cilvēku. Ja viņi ir izdarījuši kaut ko

nepareizu, tad tev vajadzētu mīloši mēģināt atjaunot un labot viņus. Ja viņi nav neko sliktu izdarījuši un baumas vai pārpratumi jau ir izteikti, tad tev ir jādara viss, kas ir tavos spēkos, lai palīdzētu visu darīt skaidru. Seko padomam Jēkaba 1:19 un esi gatavs uz klausīt viņu stāsta pusi.

2. Griezies pie cilvēka ar atvērtu prātu

Saki sev: “Es vēl joprojām nezinu viņa/viņas stāsta pusi.” Uzdod atklātus jautājumus, kas dod cilvēkam brīvību paskaidrot kas notika. Neuzdod slēgtus jautājumus, tādus kā: “Tu pārkāpi šo likumu, vai ne?” Ja tu uzdod šādus jautājumus, cilvēks zinās, ka tu jau esi savā prātā pieņēmis, ka viņš vai viņa ir vainīgs.

3. Nesteidzies izdarīt secinājumus

Atturies no secinājumu izdarīšanas līdz tam, kamēr tu neesi uz klausījis viņa/viņas stāsta pusi. Ja tu griezies pie cilvēka ar savā prātā pieņemto lēmumu, ka viņš/viņa ir vainīgs, tu vari atklāt, ka esi apsūdzējis nepareizo cilvēku.

4. Esi pozitīvs savā pieejā

Griezies pie cilvēka ar pozitīvu balsi toni, bez draudiem. Kā tu kaut ko pasaki ir tikpat svarīgi kā tas, ko tu pasaki. Šeit labi iederas zelta likums – runā ar citiem tā, kā tu gribētu, lai citi nāktu pie tevis, kad tu esi grēkojis vai pieļāvis kļūdu. Padoms no Jēkaba vēstules ir arī ļoti noderīgs - “Esi lēns runāt” (Jēkaba 1:19).

5. Nenāc ar attieksmi - “Man ir taisnība un tu kļūdiešies”

Ja tu griezies pie cilvēka ar attieksmi - “Man ir taisnība un tu kļūdiešies”, tu tikai uzprasies uz nepatikšanām. Ja tev ir šāda attieksme un cilvēks nepiekrīt tev, strīdi un dusmīgs temperaments var ātri iznīcināt jebkuru pozitīvu rezultātu, kas varētu rasties, kad tu labo cilvēku. Atceries padomu Galatiešiem 6:1, ka mums ir jānāk “lēnprātīgi un pazemīgi”, kad mēs mēģinām atjaunot kādu, kurš ir grēkojis.

6. Ko darīt, ja viņi nevēlas pieņemt manu labošanu?

Vai esi kādreiz mēģinājis labot kādu, un visa situācija uzsprāga tavā priekšā? Varbūt viņi atteicās uz klausīt tevi. Vai arī viņi meloja tev un noliedza, ka būtu darījuši to, ko tu teici. Vai varbūt viņi sāka labot tevi, kad tu viņus laboji.

Tev ir jābūt uzmanīgam, lai tu neuzspied nevienam labošanu. Dievs mums saka, lai runājam patiesību mīlestībā. Ja persona atsakās tevi uz klausīt, un šis jautājums ir nopietns, tad Mateja 18:16 liek tev doties un paņemt kādu citu, lai iet ar tevi runāt ar šo cilvēku. Tev ir jāmēģina izvēlēties kāds, kuru respektē cilvēks, kuru tu mēģini labot. Bet vissvarīgākais, tev ir jāpārliciecinās, ka tu dari to, ko Dievs vēlas, lai tu darītu.

E. Kādi ir bībeliskie ierobežojumi labojot citus?

Bībele skaidri runā par mūsu atbildību labot citus, kad viņi dara kaut ko nepareizu. Bet Bībele arī uzliek kristiešiem kādus ierobežojumus šajā sfērā. Kad tu redzi, ka kāds dara kaut ko nepareizu, tev ir ātri jāpārskata šie bībeliskie ierobežojumi, pirms tu sāc labot cilvēku.

1. Vai man ir tā pati problēma?

Viens no iemesliem, kādēļ daži no mums tik ātri saskata problēmu cita cilvēka dzīvē, ir tas, ka mums pašiem ir tā pati problēma. Mateja 7:1-5 dod skaidras instrukcijas par to.

Mateja 7:3-5 (tulkojums no Good News Bible)

(3) Kādēļ tad tu skaties uz skabargu sava brāļa acī un nepievērs uzmanību baļķim savā pašā acī? (4) Kā tu uzdrošies teikt savam brālim: “Lūdzu, ļauj man izņemt to skabargu no tavas acs,” kad tev ir baļķis tavā pašā acī?

(5) Tu, liekuli! Vispirms izņem baļķi no savas pašā acs un tad tu spēsi skaidri redzēt, lai izņemtu skabargu no sava brāļa acs.

“Bet neviens nav ideāls,” tu saki. “Vai tas nozīmē, ka tikai tie, kuriem nav problēmu, drīkst labot citus?” Nē, bet paraugs ir skaidrs. Sākumā parūpējies par savu problēmu, pirms tu labo citus, kuriem ir tāda pati problēma.

“Vai tas nozīmē, ka man vajadzētu ignorēt cilvēku, kurš dara kaut ko nepareizu, ja man ir tāda pati problēma?” Nē, nevajadzētu. Varbūt tu vari palīdzēt viņam/viņai bez tiešas konfrontācijas. Piemēram, tu vari iet pie šī cilvēka un pateikt, ka tev ir šāda problēma. Pajautā viņam: “Vai tu varētu man palīdzēt atrast kādu risinājumu šai problēmai?”

Kad jūs strādāsiet kopā, jūs abi varat atrast atbildes uz savām problēmām. Šādā veidā tu palīdzi cilvēkam risināt viņa problēmu bez tiešas konfrontācijas par to.

2. Bērniem nevajadzētu labot savus vecākus

Atceries, labot cilvēkus ir *atbildība*, kas mums ir dota. Tās nav tiesības vai brīvība, kas mums ir. Dievs ir devis taviem vecākiem atbildību labot tevi, kad tu rīkojies nepareizi. Lielākajā daļā ģimeņu, vecāki nav devuši saviem bērniem atbildību labot viņus.

Ir reizes, kad Dievs vēlas, lai tu pasaki kaut ko saviem vecākiem. Pārliecinies, ka Dievs tev liek to darīt. Nenorāj viņus. Izmanto citu labošanas metodi.

3. Līdzsvars kristieša dzīvē

Kristieša dzīvē ir kaut kas vairāk, kā tikai labot citus un tikt labotam. Katru labu lietu var ļaunprātīgi un par daudz izmantot. Dievs nevienu nav iecēlis par Savu īpašo aģentu, lai viņš pamācītu citus 24 stundas diennaktī. Ja tu paskatīsies ļoti centīgi, tu vienmēr atradīsi kaut ko nepareizu jebkurā cilvēkā.

Dievs vēlas, lai mēs dzīvotu mīlestības un miera pilnu dzīvi. Skaties uz labajām lietām, ko cilvēki dara. Pieņem cilvēkus tādus, kādi viņi ir, neskatoties uz viņu trūkumiem. Šeit iederas mūsdienu paruna, “Lūdzu, esi pacietīgs, Dievs vēl nav beidzis darbu pie manis.”

4. Man ir vajadzīgi pareizie motīvi

Dieva ierobežojumi šajā punktā ir ļoti skaidri. Visam, ko mēs darām, ir jāpagodina Dievs.

1.Korintiešiem 10:31 (tulkojums no Phillips New Testament)

Tādēļ, lai ko tu dari, ēd vai dzer vai ko citu, visam jātiek darītam, lai nestu Dievam godu.

Ja tavi motīvi ir saistīti ar atreibību vai cita cilvēka sāpināšanu, tad tu nebūsi Dieva gribā, kad tu labosi citu. Dažreiz ir viegli attaisnot savu rīcību un teikt, ka mēs to darām cita cilvēka labā. Mums ir uzmanīgi jāapskata savi motīvi. Pārliecinies, ka tavš motīvs ir nest godu Dievam.

5. Ja es esmu daļa no problēmas

Ja tu biji tas, kurš izraisīja to, ka otrs cilvēks izdarīja kaut ko nepareizu, vai kaut kādā veidā biji iesaistīts nepareizajā rīcībā, tev nevajadzētu labot otru cilvēku. Piemēram, ja tev ir nesaskaņas ar kādu cilvēku un tu sāc strīdēties ar viņu, tev nevajadzētu teikt viņam, ka viņš kļūdās strīdoties ar tevi. Galu galā, lai būtu strīds, ir vajadzīgi divi cilvēki.

Ja tu kaut kādā veidā biji iesaistīts problēmā, tad tev ir atbildība sākumā iet un atzīties un lūgt otram cilvēkam piedošanu. Tev nav atļauts labot citu, ja pats esi daļa no problēmas.

6. Vai man jālabo savi vadītāji?

Kas notiek, kad tavš priekšnieks darbā izdara kaut ko nepareizu? Vai tev ir atbildība labot viņu? Atslēga šim jautājumam slēpjas vārdā “atbildība”. Daudzās vietās tev nebūs atbildība labot savus vadītājus. Tavi vadītāji ir tie, kuri teiks tev to darīt.

Ja tavš vadītājs dara kaut ko, kas tieši pārkāpj jūsu valsts likumus, tad tev ir nopietni jāapsver, kā tu vari piedalīties risinājumā. Viena iespēja ir sekot Mateja 18 modelim un doties pie šī cilvēka privāti un mēģināt atrisināt problēmu. Ja tu negūsti panākumus, tad paņem vienu vai divus citus kopā ar sevi, kas apzinās šo problēmu, un aiciniet atrisināt problēmu. Ja tas neizdodas, jums vajadzētu apsvērt iespēju doties pie viņa priekšnieka vai, iespējams, uz policiju. Tev rūpīgi jāapsver savu darbību sekas un jāsaprot, ka tu vari zaudēt savu darbu. Ja tu nevari atrisināt šo jautājumu, tu vari izlemt, ka labākā alternatīva ir aiziet no sava darba.

Ja tu strādā kristīgā kalpošanā vai ja tavš priekšnieks ir kristietis, tad citu labošanas problēma ir nedaudz sarežģītāka. Dažreiz kristiešu organizāciju vadītājiem nav padomdevēju vai citu vadītāju, kuri būtu tuvu viņiem. Tikai darbinieki zina, ka viņu vadītājs dara nepareizas lietas. Vai darbiniekiem vajadzētu doties un pastāstīt citiem par viņu vadītāja problēmām? Dažās situācijās, pirms izlemt, kā reaģēt šajā situācijā, iespējams, būs jālūdz padoms. Dažos gadījumos tu vari izdarīt pareizo lietu, dodoties un pārrunājot ar savu vadītāju nepareizo rīcību. Pārliecinies, ka tu zini, ka Tas Kungs vada tevi to darīt. Esi ļoti uzmanīgs, kā tu runā ar savu vadītāju. Rāt viņu par viņa grēku, visticamāk, nebūtu vislabākā pieeja. Tas, ko tu saki, varētu būt taisnība, bet, ja viņš to nepieņem, tu vari pazaudēt savu darbu.

Ja tu esi jauns kristietis, ierobežojums šajā jomā ir vēl lielāks. Tikai ārkārtējos gadījumos tu varētu labot savu vadītāju. Pirms tu vērsies pie sava vadītāja, tu vari meklēt cita vecāka kristieša padomu.

7. Vai tu esi pietiekami garīgs, lai labotu citus?

Iepriekš mēs runājām par informāciju, kas ir dota Galatiešiem 6:1. Tur ir teikts: “Ja kāds ir pieķerts darot jebko nepareizu, tad tiem no jums, kas esat garīgi, vajadzētu nolikt viņu pareizi...” (Galatiešiem 6:1, tulkojums no GNB). Šis pants uzliek ierobežojumu, kurš drīkst labot citus kristiešus – jūs, kas esat garīgi.

“*Garīgi nobriedušiem kristiešiem*” varētu būt skaidrāks veids, kā izskaidrot, kuram vajadzētu labot. Tie, kuri ir garīgi nobrieduši, ir tuvās attiecībās ar Dievu un viņiem vajadzētu būt daudz jūtīgākiem uz Svētā Gara vadību. Viņiem parasti ir lielāka pieredze, labojot citus ar bībeliskām metodēm. Tātad, ja tad, kad rodas kāda problēma, tuvumā ir kāds vecāks kristietis, lai viņš ir tas, kurš labo.

Secinājums

Mūsu attieksmes spēlē ļoti lielu lomu mūsu ikdienas aktivitātēs. Jaunajiem kristiešiem būtu uzmanīgi jāizvērtē savas attieksmes, vai tās saskan ar Dieva Vārdu. Dievs ir apsolījis palīdzēt mums pieaugt. Ar Dieva palīdzību jebkuru attieksmi nav grūti mainīt.

Kad mēs kļūdāmies un grēkojam, mums ir jāatbild ar bībelisku attieksmi, kad mūs labo. Varbūt paies vairāki mēneši pirms tu varēsi atbildēt ar bībelisku domāšanas veidu, bet turpini strādāt pie tā.

Mēs nonāksim arī tādās situācijās, kad mums vajadzēs labot citus, kuri ir izdarījuši kaut ko nepareizu. Ja mēs darīsim to ar bībelisku pieeju, tad tam cilvēkam, kuru mēs labojam, būs daudz vieglāk atbildēt ar bībelisku attieksmi. Dieva apsolījums ir skaidrs – “Es varu izdarīt visas lietas, jo Kristus dod man spēku” (Filipiešiem 4:13, tulkojums no NLB).

